

OVATARJEVE NOVICE

LETO XV | 30. NOVEMBER 2023 | ŠTEVILKA 10 (154) | CENA: 1,70€

Pogovor ob kavi

Širjenje zlate trsne rumenice lahko preprečimo samo s skupnimi napori

Več stran 3

- » Tri desetletja VDC POLŽ Maribor stran 2
- » Praznovanje praznika Občine Lenart stran 4
- » Koncert V pričakovanju novih orgel napolnil trikraljevsko cerkev stran 7
- » Prazniki nekoč in danes stran 9
- » Janez Vakej – delovodja v tretjem svetu, pevec v domovini stran 10
- » Koncert ob 20. obletnici delovanja Jurovskega okteta stran 12
- » Kolesarske rajže po Slovenskih goricah stran 19
- » Napovednik prazničnih dogodkov stran 20

Priložnost za brezplačno digitalno usposabljanje

Časi, ko smo morali fizično obiskati upravne enote, banke in druge urade, če smo želeli tam kaj urediti, so za vedno za nami. Danes lahko večino javnih storitev opravimo prek računalnika ali mobitela na digitalni način. V resnici je tako, da danes na digitalni način opravimo vse hitreje in lažje kot z osebnim obiskom.

Tomaž Kšela, besedilo

Tistim, ki digitalno niso usposobljeni, se ne piše dobro, saj veljajo že skoraj za nepismene. Mimogrede: pred sto leti so lahko nepismeni zaprosili za pomoč »pisarje«, ki so »uradovale« kar za mizicami na ulicah in nepisanim za

plačilo pisali različne vloge, pritožbe in celo ljubezenska pisma. V bližnji prihodnosti lahko podobna usoda doleti tiste, ki se ne bodo pripravljeno potruditi in usposobiti za uporabo digitalnih tehnologij.

Da bi vsem, ki še niso dovolj

usposobljeni za uporabo digitalnih javnih storitev, brezplačno pomagali pri usposabljanju, je ministrstvo za digitalno preobrazbo na čelu z ministrico Emilijo Stojmenovo Duh v sodelovanju z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije odprlo v vseh slovenskih občinah Digi info točke. Na njih vsem, ki jih obiščejo, brezplačno pomagajo pri usposabljanju in digitalnem opismenjevanju. Na Digi info točkah za to usposobljeni svetovalci obiskovalcem na razumljiv način razložijo in praktično pokažejo, kako uporabljati digitalne javne storitve: kako uporabljati elektronsko osebno izkaznico, kako se prijaviti v elektronske storitve in kako uporabljati elektronsko podpisovanje, kako dostopati do informacij o delu državne uprave na portalu gov.si. Prav tako bodo svetovalci pri dostopu in uporabi portalov, kot so eUprava, Spot, zVem in eDavki, ter pri dostopu do elektronskih storitev Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter Zavoda za zaposlovanje. Uporabniki Digi info

Digi info točke

Umni, ki jim to čas in druge okoliščine dopuščajo, bodo priložnost izkoristili. Poglejmo še, kje in kdaj bodo delovale Digi info točke v osrednjih Slovenskih goricah:

- **OOZ Lenart**, Kraigherjeva ulica 19a: v ponedeljek in sredo od 12.00 do 15.00 ter v torek, četrtek in petek od 7.30 do 11.30;
- **Občina Benedikt**, Čolnikov trg 5: v ponedeljek od 7.30 do 11.30, v sredo in petek od 8.00 do 12.00, v torek od 12.00 do 15.00 ter v četrtek od 13.00 do 16.00;
- **Občina Cerkevjak**, Cerkevjak 25: v ponedeljek, sredo in petek od 9.00 do 12.00, v torek od 9.00 do 15.00 ter v četrtek od 12.00 do 15.00;
- **Občina Sveta Ana**, Sv. Ana 17: v ponedeljek in torek od 12.00 do 15.00 ter v sredo, četrtek in petek od 8.00 do 12.00;
- **Občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah**, Jurovski Dol 70b: v ponedeljek, torek in petek od 8.00 do 12.00, v sredo od 13.00 do 16.00 ter v četrtek od 12.00 do 15.00.

digi info točka

Pomoč pri uporabi digitalnih javnih storitev

Nabor storitev:

- ▶ Uporaba elektronske osebne izkaznice in s tem povezane mobilne aplikacije.
- ▶ Prijava v elektronske storitve in elektronsko podpisovanje.
- ▶ Dostop do informacij o delu državne uprave na portalu gov.si.
- ▶ Dostop do elektronskih storitev na portalu eUprava.
- ▶ Registracija in prijava v portal SPOT.
- ▶ Uporaba storitev eZdravja na portalu zVEM.
- ▶ Dostop do e-storitev ZPIZ.
- ▶ Uporaba državnega davčnega portala eDavki.
- ▶ Dostop do elektronske zemljiške knjige.
- ▶ Uporaba elektronskih vinjet na portalu DARS.
- ▶ Storitve z zvezi s študijem in stipendijami.
- ▶ Storitve MKGP in UVHVVVR, portal Volos.
- ▶ Prepoznavna spletnih nevarnosti, center SI-CERT.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DIGITALNO PREEOBRAZBO

točk bodo lahko med drugim prišli tudi do informacij glede dostopa do elektronske zemljiške knjige, uporabe elektronske vinjete in osnov kibernetne varnosti.

Po besedah sekretarke Območne obrtno-podjetniške zbornice Lenart

Stanke Devjak so za izvajanje usposabljanja angazirali pogodbenega izvajalca in študente. V osrednjih Slovenskih goricah bodo Digi info točke v Lenartu, Benediktu, Cerkevjaku, Sveti Ani in Svetem Juriju.

Ogledalo družbe | Razmišljanje odgovornega urednika

Svet onkraj prazničnih luči

Zmago Šalamun, besedilo
Ana Ploj, ilustracija

Leto, v katerem smo doživeli razne naravne katastrofe, ob tem pa nikakor ne smemo pozabiti vojn, ki divjajo vedno bliže Evropi, se počasi izteka. Že jutri bomo zakorakali v zadnji mesec tega leta, torej v veseli december in nato v božično-novoletni čas, ki ga dojemamo kot obdobje prazničnih luči, toplih občutkov, vonja po cimetu, obdarovanja in druženja. V veliki večini se ti prazniki dojemajo kot čas obilnih prazničnih pogostitev, okrašenih domov in izmenjave dragocenih daril, kar je tesno povezano s svetom potrošništva.

Vsi govorimo, da živimo v krizi vrednot, da postajamo asocialni in da vzgajamo individualiste. Glede na vse, kar se je zgodilo letos, je čas, da pogledamo onkraj bleščečih okraskov in materialnih bogastev ter se zavemo, da najlepša darila, ki jih poklanjamo ob tej priložnosti, niso tista na trgovskih policah, temveč so to izrazi sočutja, spoštovanja in ljubezni.

Vse, kar se trenutno dogaja v svetu ter tudi v naši državi in lokalnih skupnostih, je klic h globokemu premisleku o tem, kaj resnično šteje v življenju. Finančni prispevki, prostovoljno delo in akcije niso edini način za pomoč prizadetim skupnostim in posameznikom, temveč tudi izraz naše kolektivne odgovornosti drug do drugega. Obenem je to priložnost za zavezo, da bomo v prihodnje gradili skupnost, ki bo odporna na življenjske izzive. Prihajajoči praznični čas torej ni samo čas obdarovanja, temveč tudi priložnost za ustvarjanje nepozabnih trenutkov, ki krepijo vezi med družinami in skupnostmi.

Če želimo okrepiti vezi, se moramo znati poslušati, saj je moč poslušanja ključna v medčloveških odnosih. Poslušanje ne pomeni zgolj slišati besed, temveč razumeti sporočilo, ki ga posameznik izraža. Poslušanje ni pomembno le v vsakdanjih situacijah, temveč tudi v reševanju konfliktov, gradnji trdnih odnosov ter ustvarjanju pozitivnega in sočutnega okolja. Ko se ljudje počutijo slišane, krepijo občutek spoštovanja in pripadnosti, kar je ključnega pomena za zdrave in trajne medčloveške odnose.

“

Ob tem ti posamezniki kritizirajo vse, kar ni v dosedanjih okvirih, ne glede na to, da se zavedajo, da jih je že zdavnaj povozil čas, in ne morejo skriti, da ne prenašajo uspeha drugih.

Največkrat je težava v komunikaciji, saj se nekateri prehitro počutijo ogrožene, zato vključujejo obrambne mehanizme, kar vključuje neupoštevanje mnenj drugih. Velikokrat pa ljudje preprosto ne razumejo, kaj druga oseba poskuša sporočiti. Zelo pogosto težava je tudi močan ego, ki prav tako prispeva k nestrinjanju, saj nekateri ljudje težko sprejmejo drugačna mnenja ali priznajo, da se motijo.

Če želimo napredovati, se razvijati, je nujno vedno vrteti kolo razvoja naprej, in to ne samo pri ustvarjanju pogojev za bivanje, temveč tudi na vseh drugih področjih, da jih ne naštevam posebej. Kolo razvoja se nenehno vrti, zato so na vseh področjih potrebne spremembe, nadgradnje, seveda pa je potrebno tudi poslušanje drugih, saj le skupaj lahko naredimo korak naprej.

Strah pred spremembami in novostmi je pogost človeški odziv, razumevanje teh strahov pa je ključno za premagovanje ovir in razvijanje sposobnosti prilagajanja na spremembe. Novosti in spremembe pogosto pomenijo izgubo nadzora nad situacijo in prav strah pred izgubo nadzora lahko otežuje sprejemanje sprememb, saj ljudje pogosto želijo obdržati občutek nadzora in zato v razne projekte ne želijo vključiti drugače mislečih ali na splošno novih sodelavcev. Ob izgubi nadzora pa novosti pomenijo tudi izgubo udobja in stabilnih okoliščin.

Ob tem ti posamezniki kritizirajo vse, kar ni v dosedanjih okvirih, ne glede na to, da se zavedajo, da jih je že zdavnaj povozil čas, in ne morejo skriti, da ne prenašajo uspeha drugih. Žalostno pa je, da imamo zaradi takih ljudi tudi v Slovenskih goricah društva, institucije in druge ustanove, ki so zrele za muzejsko zbirko, a ti še vedno vztrajajo pri svojem in so užaljeni, če kdo kritizira njihove že večkrat časovno povožene ideje.

Čeprav se božično-novoletni prazniki po svetu praznujejo različno in imajo različne verske in kulturne pomene, je skupna nit večine praznovanj poudarek na povezovanju z drugimi, izražanju ljubezni in poglobljenem razmisleku o življenju. Prav zato je mogoče to tudi čas, da premislimo in se zavemo, da so spremembe neizogiben del življenja ter da je razvijanje prilagodljivosti ključno za dobro počutje in osebno rast.

Lokalni medij Ovtar24.si uspešen na mednarodnem razpisu

Nina Zorman, besedilo
Manuela Brunčič, fotografija

Journalismfund Europe iz Belgije je v letošnjem letu objavil razpis v sklopu projekta *Lokalni mediji za demokracijo* v skupni vrednosti 1,2 milijona evrov. V drugem krogu razpisa so prejeli kar 127 prijav iz 22 različnih držav Evropske unije. Med izbranimi projekti je tudi lokalni medij Ovtar24.si, ki je strokovno komisijo s projektom *Lokalna novica v vsak zaselek!* prepričal z inovativnostjo in kakovostno vsebino. Projekt je podprt s 40.000 evri nepovratnih evropskih sredstev in bo trajal do maja 2024, ekipa Ovtar24.si pa napoveduje, da bo projekt živel tudi po zaključku projekta.

Namen razpisa je ohranjanje živahnega in neodvisnega lokalnega medijskega ekosistema, ki služi javnim interesom lokalnih skupnosti, saj so te temelj demokratičnih družb. Strokovna komisija je v svoji odločitvi zapisala: »Gre za pristen lokalni projekt. Žirija vidi, da je nadgradnja strani Ovtar24.si (ki ima dostojno lokalno vsebino v Slovenskih goricah) dobra ideja. Projekt je jasen in dobro strukturiran,« so zapisali v potrditvi projekta. Ovtar24.si je svoje poslanstvo začel ob svetovnem dnevu medijev, 3. maja

2021, iz meseca v mesec pa dobiva večjo branost in podporo lokalnega okolja. Odgovorni urednik je izkušeni novinar in urednik Zmago Šalamun, ki je ob potrditvi uspešnosti projekta povedal: »Potrditev naše ideje na evropskem razpisu je priznanje, da smo na dobri poti. Je odločen in glasen ZA za naše novinarsko delo, ki služi interesom javnosti in ne dekretom lokalnih veljakov. Zaskrbljeno opažamo, da ni kakovostnega lokalnega novinarstva, saj je vse podrejeno peščici, ki lokalne novinarje ustrahuje in/ali dobro plačuje. V svoji več kot 30-letni novinarski karieri se zavedam, da so lokalni mediji ključ do opolnomočenja državljanov, da razumejo in uveljavljajo svoje pravice v skupnosti, kjer živijo.« V sklopu projekta bodo nadgradili

spletni medijski portal Ovtar24.si, novost bo spletni vmesnik »Moja novica«, ki bo bralce spodbudil v proces ustvarjanja novinarskih prispevkov in obveščanja o dogajanju v lokalni skupnosti. Tako bodo lahko prek telefona naložili fotografijo in vpisali besedilo, uredništvo pa bo pred objavo novico preverilo. Začeli bodo s podcasti, kjer bodo gostili zanimive in drzne goste. Organizirali bodo debatne večere na temo pomena lokalnih medijev, izdali knjigo o zgodovini in pomenu lokalnega novinarstva v osrednjih Slovenskih goricah, izpeljali bodo tudi izobraževanja za njihovo novinarsko ekipo. Ovtar24.si tako vnaša v lokalno skupnost samozavest, kritičnost, pismenost, inovativnost in tudi pozitivno energijo

Tri desetletja VDC POLŽ Maribor: »Želimo biti del aktivne družbe!«

Zmago Šalamun, besedilo
Maja Modrinjak, fotografija

Varstveno delovni center (VDC) POLŽ Maribor je v petek, 20. oktobra, slovesno obeležil svojo 30. obletnico delovanja. Svečanost je potekala pod častnim pokroviteljstvom predsednice Republike Slovenije dr. Nataše Pirc Musar, na dogodku pa so se zbrali številni gostje in podporniki, med njimi tudi državni sekretar iz ministrstva za solidarno prihodnost dr. Luka Omladič. V kulturnem programu so nastopili tudi uporabniki in uporabnice iz lenarške enote VDC POLŽ s folklorno točko »Zaplešimo po naše« pod mentorstvom Mateje Stopar. Na prireditvi, ki je potekala v Mariboru, je bilo moč opaziti kar nekaj slovenskogoriških obrazov; na prireditvi so bili tudi direktorica Knjižnice Lenart Petra Kranvogel Korošec in sodelavka Aleksandra Papež ter župnik lenarške župnije Marjan Pučko, prireditev pa je povezovala Darinka Čobec. Obiskovalce je na začetku prireditve pozdravila skupina uporabnikov VDC POLŽ s pesmijo »Mi srečni smo«. Direktorica VDC POLŽ Maribor, Lenartčanka mag. Jasmina Breznik, je v svojem nagovoru poudarila, da je center začel svojo pot na pobudo skupine staršev z le osmimi uporabniki.

Lenarška enota VDC POLŽ se je predstavila s folklorno točko.

Danes se razteza na devetih lokacijah in v svoje storitve vključuje več kot 330 uporabnikov. Center si prizadeva za razvoj talentov in aktivno prispevanje k družbi. Direktorica je v svojem nagovoru tudi poudarila, da si želijo biti del aktivne družbe in pokazati, kaj znajo in zmorejo, čemu sledijo, predvsem pa soustvarjati okolje, v katerem bivajo in so. Zbrane je nagovoril tudi dr. Luka Omladič, državni sekretar na ministrstvu za solidarno prihodnost, ki je pohvalil dosežke VDC POLŽ Maribor v treh desetletjih obstoja in predanost pri razvoju novih oblik storitev in uvedbi številnih najboljših praks,

ki bistveno prispevajo k strokovnemu napredku na področju oskrbe oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju. Častna pokroviteljica, predsednica Republike Slovenije, se zaradi neodložljivih obveznosti v tujini slovesnosti ni udeležila, a jim je prek videonagovora čestitala in namenila nekaj lepih in spodbudnih besed. Ob jubileju jim je čestital tudi župan mesta Maribor Saša Arsenovič. Prireditveni del se je zaključil s sproščenim druženjem in zabavo ob glasbi Mirana Rudana. Sledila je pogostitev, kjer so za sladki del poskrbeli uporabniki in uporabnice VDC POLŽ.

»Zlata trsna rumenica je največja tegoba, ki je po pojavu trtne uši konec 19. stoletja prizadela vinograde na območju vinorodne dežele Podravje,« pravi Marko Breznik, magister kmetijstva in specialist za vinogradništvo, ki sodi med najboljše izobražene mlade intelektualce v osrednjih Slovenskih goricah. Ko je na Osnovni šoli Cerkevnik - Vitomarci vseh devet razredov končal z odličnim uspehom, je šolanje nadaljeval na renomirani II. gimnaziji v Mariboru. Po maturi se je vpisal na Fakulteto za kmetijstvo in biotehniške vede na Univerzi v Mariboru, kjer si je pridobil strokovni naziv magister kmetijstva. Po diplomi se je zaposlil na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije – Kmetijsko gozdarski zavod Maribor (KGZS – Zavod MB) kot terenski kmetijski svetovalec I za vinogradništvo. Marko Breznik, magister kmetijstva, pa ni samo teoretik, temveč ima na področju vinogradništva že bogate izkušnje, saj sta s sestro Martino Breznik Krajnc že od mladih nog staršem pomagala pri delu v domačem vinogradu in uveljavljenem gostišču v Komarnici. Z njim smo se pogovarjali o vinogradništvu v vinorodni deželi Podravje in o nujnosti zaščite vinogradov pred zlato trsno rumenico, ki jih ogroža.

V enem od strokovnih člankov ste napisali, da so danes vinogradniki pred podobno situacijo kot njihovi pradedki in prababice konec 19. stoletja, ko se je v naših vinogradih pojavila trtna uš.

Tako je. Zaradi pojava trtne uši je na območju celotne Slovenije takrat propadlo 95 odstotkov vinogradov. Sedaj smo pred podobno situacijo. Po naših vinogradih se nekontrolirano širi bolezen zlata trsna rumenica. Tako kot trtna uš se je tudi zlata trsna rumenica pojavila nepričakovano, posledice pa so lahko prav tako katastrofalne, če ne bomo vsi dosledno upoštevali ukrepov za njeno zatiranje in preprečevanje njenega širjenja.

Kaj je pravzaprav zlata trsna rumenica in kaj jo povzroča?

Gre za bolezen trte, ki jo povzroča fitoplazma, imenovana »Grepvine flavescence doree«. Fitoplazme so, če malce poenostavim, dejansko bakterije brez celične stene, ki živijo v soku rastlin in se z njim hranijo ter povzročajo neozdravljive boleznirastlin.

Ali potemtakem trsov, ki jih napade zlata trsna rumenica, ni mogoče ozdraviti?

Obolelih trsov ni mogoče zdraviti. Okuženi trsi, na katerih je vsako leto pridelek slabši po količini in

Marko Breznik

Širjenje zlata trsne rumenice lahko preprečimo samo s skupnimi napor

Tomaž Kšela, besedilo
Tomaž Kšela in osebni arhiv, fotografije

Marko Breznik, magister kmetijstva: »Pomembno je, da ukrepe za zatiranje in preprečevanje širjenja zlata trsne rumenice izvajajo vsi vinogradniki, tudi tisti, ki imajo samo latnike, brajde ali en sam trs, sicer so prizadevanja vseh zaman.«

kakovosti, v nekaj letih propadejo. Iz vinograda jih je treba nujno odstraniti. Zlate trsne rumenice torej ni mogoče zdraviti, možno pa je preprečiti okužbo trsov z njo. Poznamo namreč prenašalca boleznir. To je ameriški škrtatek. V vinogradih, kjer izvajajo ukrepe za zatiranje ameriškega škrtatka in dosledno odstranjujejo obolele trse, znaša odstotek okuženih trsov od 1 do 3 odstotke na hektar. V tistih vinogradih, kjer ameriškega škrtatka ne zatirajo in iz katerih obolelih trsov ne odstranjujejo, pa je okuženih od 10 do 30 odstotkov trsov.

Kako prepoznamo trs, ki je obolel za zlato trsno rumenico?

Pri belih sortah začnejo na okuženih trslih listi rumeneti, na rdečih sortah

pa rdečeti. Na vseh sortah trsov listi bledijo in se obračajo navznoter, grozdje pa ne dozoreva enakomerno. Umen in skrben vinogradnik si vse take trte označi in jih do naslednje sezone odstrani. Vendar pa je trud večine zaman, če tega ne počnejo vsi, tudi tisti, ki imajo ob hiši samo brajde ali en sam trs za okras. Treba je povedati, da je zatiranje ameriškega škrtatka obvezen ukrep. V uredbi, ki je bila sprejeta avgusta letos, so natančno opredeljeni ukrepi za zatiranja ameriškega škrtatka in odstranjevanje okuženih trt, za dodeljevanje finančne pomoči in za reševanje problematike zapuščenih vinogradov, prav tako pa uredba določa finančne sankcije za tiste, ki je ne bodo spoštovali.

Torej bodo morali od zdaj naprej trto škropiti vsi, tudi

tisti, ki imajo samo latnike ali brajde pred hišami.

Vse vinogradniške površine je treba s pripravki, ki so registrirani za zatiranje ameriškega škrtatka, škropiti dvakrat ali trikrat, enkrat pa je treba poškopiti vse brajde, ohišnice in latnike. Sproti je treba odstranjevati tudi okužene trse.

V teh razmerah je delo svetovalca za vinogradništvo zahtevno in odgovorno. Kaj vse obsega vaše delo?

Delo svetovalca je razgibano, saj obsega izvajanje delavnic, seminarjev ter svetovanje na terenu in v pisarni. Tistim, ki jim naš zavod svetuje, ni treba za to nič plačati, razen za pisna mnenja v upravnih postopkih, česar pa ni veliko. V prvem delu sezone izvajamo po vsej severovzhodni Sloveniji delavnice o zimski rezi trte, vinogradnikom pa svetujemo tudi pri obnovi vinogradov, zlasti glede priprave terena, izbire sort, izbire podlage in podobno. Trta je trajna rastlina, ki rodi 20, 30 in več let, zato je zelo pomembno, kako jo posadimo. Poleg tega pa vinogradnikom pri obnovi oziroma prestrukturiranju vinograda svetujemo tudi v upravnem postopku, kako pridobiti sredstva iz skladov Evropske unije oziroma od ministrstva za kmetijstvo.

Kakšno je stanje vinogradov pri nas? Je že veliko obnovljenih?

V Sloveniji, kjer imamo tri vinorodne dežele, Podravsko, Posavsko in Primorsko, imamo skupaj 14.400 hektarjev vinogradov. Problem je staranje in opuščanje vinogradov, poleg tega pa smo tudi ena redkih držav v Evropski uniji, ki pri obnovi ne dosega kvot, ki nam jih omogočajo predpisi. V zadnjih petih letih se je tako površina vinogradov pri nas zmanjšala za 1.400 hektarov – to pomeni, da so vsak dan izsekali en vinograd. Vsako leto bi lahko pri nas zasadili toliko novih vinogradov, da bi se skupna površina vseh vinogradov povečala za en odstotek, torej za 140 hektarov, vendar tega ne dosežemo.

Kdo vse in zakaj opuščajo vinograde?

Vinogradi pri nas so bili in so še vedno zelo razdrobljeni. Tako denimo vinograde, manjše od 0,5 ha, ki zavzemajo 6 odstotkov vseh vinogradniških površin v Sloveniji, obdeluje 46 odstotkov vseh vinogradnikov v Sloveniji, ki jih je skupaj 26.700. Poleg tega so vinogradi pri nas v povprečju stari. Skoraj polovica jih je starejših od 25 let, ena četrtina pa celo od 35 let. Podatki so iz članka Simone Hauptman in skupine avtorjev (Breznik je drugi avtor – op. avt.) v zborniku iz letošnjega vinogradniškega kongresa, ki je bil na Ptuj. Opuščanje vinogradov pa je povezano tudi z ekonomskimi vidiki: mali vinogradniki opuščajo pridelavo grozdja in vina, ker se jim ne izplača več, večji vinogradniki pa od svoje dejavnosti dokaj dobro živijo. Zato je med njimi tudi vse več mladih prevzemnikov. Uspešnost vinogradnika je zelo odvisna tudi od tega, kako zanesljive in kakovostne prodajne poti najde, pri čemer so večji pridelovalci v prednosti.

Kako pa je z vinogradi v osrednjih Slovenskih goricah?

V regiji, ki se razteza med Vurberkom, Mestnih hribom pri Ptuj, Juršinci, Cerkevnikom, Benediktom, Sveto Ano in Lenartom, je pridelava razpršena. Grozdje in vino iz te regije sta se v zgodovini stekla v kleti na Ptuj, v Gornjo Radgono, Maribor in Ormož. Tako kot vsepovsod v Sloveniji je tudi v tej regiji kakovost vin odlična, saj na pridelavo grozdja vplivata tako alpsko kot panonsko podnebje, torej mrzle noči ter suha in vroča poletja. Zaradi tega so vina harmonična in imajo svojo svežino, saj so kisline, sladkor in alkohol v pravem razmerju. Še posebej kakovostni so laški rizlingi, sovinjoni, rumeni muškati in še nekatere sorte vina, značilne za Štajersko.

Za konec še vprašanje – ali ima Marko Breznik poleg svojega dela še kakšen hobi?

Sem član folklorne skupine in pevskega zbora KD Cerkevnik ter predsednik Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkevnik. Razmišljam tudi o tem, da bi uredil manjši ampelografski vinograd, v katerega bi zasadil čim večje število različnih sort vinske trte, ki jih imamo na Štajerskem več kot 150. To bogato naravno dediščino moramo ohraniti. Ob vsem tem pa rad poprimem za delo tudi v domačem vinogradu in na kmečkem turizmu, saj sem z njim zrasel in brez njega ne morem.

Zaključili s praznovanjem občinskega praznika

Zmago Šalamun, besedilo
Foto Askari, fotografije

V občini Lenart se je letošnje praznovanje občinskega praznika začelo z zaključno slovesnostjo ob izgradnji kolesarskih povezav v sredini oktobra, zaključili pa so ga sredi novembra s pohodom po poteh občine Lenart, ki ga je organiziralo Planinsko društvo Lenart.

Proslava v počastitev praznika občine Lenart je potekala v petek, 3. novembra, in je bila enkratno središče prazničnih dogajanj v občini. Poleg kulturnega programa je bila proslava tudi priložnost za podelitev priznanj posameznikom in skupinam, ki so s svojimi dosežki izstopali.

Kulturni program je bil ena izmed osrednjih točk proslave. Na odru so se izmenjevali nadarjeni izvajalci, ki so s svojimi nastopi navdušili občinstvo, Slovenskogoriški pihalni orkester MOL Lenart pa je ob vходу v kulturni dom prihajajoče goste pozdravil z glasbo. Dogodek je z izjemnim šarmom povezoval Stane Kocutar. Zbranim je spregovoril župan Občine Lenart mag. Janez

Kramberger, ki je poudaril, da letošnje leto v občini Lenart mineva v znamenju velikih investicij, od izgradnje centralne čistilne naprave do izgradnje skoraj 24 kilometrov kolesarskih povezav, in napovedal, da bodo prihodnje leto zgrajene tudi državne kolesarske povezave, gradil se bo prizidek k osnovnošolski stavbi, končana bo nadzidava prizidka Zdravstvenega doma Lenart itd. Pohvalil je tudi društveno življenje v občini, v kateri se ljudje družijo, delijo svoje znanje in veščine ter skupaj delujejo za skupno dobro. Izpostavil je dobro sodelovanje z javnimi zavodi, čestital nagrajencem in zaključil: „Zavedajmo se, da lahko z majhnimi dejanji storimo veliko dobrega in osrečimo druge, pa tudi sebe. Dobra in koristna dela naj postanejo stalnica v našem življenju, vsak dan imamo novo priložnost, da delamo v tej smeri.“

Na osrednji slovesnosti so podelili kar nekaj priznanj: priznanja so bila podeljena učencem, ki so v času osnovnošolskega izobraževanja dosegli odlični učni uspeh. Ti učenci

so bili: **Veronika Bokan, Katja Smonkar, Ema Veronik, Lucija Vinter, Gal Zavasnik, Anuška Fluher, Jurij Horvat, Eva Kaučič, Manca Lihtenvalner, Andraž Petek in Nika Vezovnik** iz Osnovne šole Lenart ter **Tjaž Hadžiselimović, Julija Horvat, Mija Marušič, Jure Sirk, Maks Šešerko, Neža Štruc, Neja Ornik, Alen Sužnik, Lana Toplak in Laura Vugrinec** iz Osnovne šole Voličina.

Posebej so bili izpostavljeni zlati maturanti, ki so dosegli izjemne rezultate na maturi: **Kaja Rajter, Timoteja Kramberger, Ana Breznik in Jurij Šuman** ter izjemno uspešni študenti **Luka Falež, Nejc Kurbus, Špela Mihelin, Tina Kolarič, Karin Petko Strmšek in Dominik Petko**.

Podelili pa so tudi priznanja Občine Lenart za leto 2023. Župan Občine Lenart je najprej podelil priznanja. Prvo priznanje župana so prejeli **PGD Lenart, PGD Selce, PGD Voličina in štab Civilne zaščite Občine Lenart** za prizadevnost, požrtvovalno pomoč pri odpravi škode in posledic neurij, ujm in poplav v letošnjem letu. Vsi skupaj s svojim delom krepijo zavedanje o pomenu prostovoljnega dela za celotno družbo in spoznanje, da sta pomoč sočloveku in solidarnost vrednoti, na katerih temelji celotna skupnost. Priznanje župana je prejel **Nejc Kurbus**, načelnik Zdrženja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, saj s svojim delom

in tudi materialnim darom jim lahko pomagamo, da se bodo hitreje rešili teh verig,« je pojasnil lenarški župnik Marjan Pučko.

Po sveti maši je osrednji trg razveselilo tudi sonce, ki je pritegnilo še več obiskovalcev, tam pa jih je z glasbo razvedril Slovenskogoriški pihalni orkester MOL.

Čeprav je bila ponudba na stojnicah nekoliko manjša, so obiskovalci lahko uživali v okusih lokalnih dobrot. Lect, medenjaki, gibanica, med, žlahtna kapljica, domača obrt in druga lokalna ponudba so dodali poseben pečat lenarški nedelji.

V Centru Slovenskih goric je bila na ogled čudovita sadjarska in čebelarska razstava, ki je bila pravo doživetje za oči in čute, predstavljala pa je pravo zakladnico raznolikih sort jabolk, čebelarskih pripomočkov in medu. Poseben čar so razstavi

pomembno sooblikuje pozitivne vrednote v družbi, solidarnost in prostovoljstvo, pri mentorstvu mladim spodbuja vzgojo za pristne, samostojne in odgovorne državljane. Postal pa je tudi „naj mladinski voditelj leta“. Priznanje župana je prejel tudi dolgoletni direktor podjetja Klemos Lenart **Av gust Seničar**, ki se je trajno zapisal v zgodovino Slovenskih goric tudi s tem, da je prisluhnil želji TD Rudolf Maister Vojanov in v Zavrhu leta 1981 pomagal postaviti kovinski razgledni stolp. Znan pa je tudi po tem, da je kot direktor prehitel svoj čas in ohranil občutek za sočloveka. Plaketo Občine Lenart je za svoje izjemne uspehe na državnih tekmovanjih v twirlingu in mažoretkah je prejela mlada športnica **Zala Verbošt**.

Bronasti lenarški grb je prejela **Olga Ornik** za več kot štiridesetletno bogato ustvarjalnost v ljubiteljski kulturi.

Srebrni grb Občine Lenart sta prejela **Leopold Hameršak** za več kot petinšestdesetletno uspešno delo na društvenem, družbenem in gospodarskem področju v občini Lenart in akademsko izobražen glasbenik **Srečko Kovačič** za uspešno vodenje Slovenskogoriškega pihalnega orkestra MOL in izjemen prispevek k razvoju godbeništvu in glasbene kulture v občini.

Zlati grb Občine Lenart pa je za življenjsko delo in prispevek k razvoju športa v občini prejel **Miran Zorec**.

Letošnja proslava v počastitev praznika občine Lenart je tako združila kulturni program, priznanja za dosežke in občinsko povezanost ter hkrati poudarila pomen skupnosti in njenih izjemnih posameznikov.

Praznovanje in dobrodelnost na lenarškem žegnanju

Zmago Šalamun, besedilo
Foto Askari, fotografija

V nedeljo, 5. novembra, je v Lenartu ob godu farnega zavetnika sv. Lenarta potekalo tradicionalno farno žegnanje, ki ga tudi dež ni mogel povsem omajati. Kljub nekoliko okrnjeni prireditvi je bila sveta maša, ki jo je vodil salezijanec dr. Miran Sajovic, doživeta in praznična, kar se pričakuje ob tako pomembnem dogodku. Letos so se v Župniji sv. Lenarta odločili pridružiti tistim, ki pomagajo pomoči potrebnim po poplavah. Tako so zbrana sredstva pri obeh mašah v višini dobrih 3.500 evrov darovali 5-članski družini z Ljubnega ob Savinji.

Kot nam je pojasnil župnik Marjan Pučko, so se odločili, da se letos ob župnijskem žegnanju župnija odpove nabirki in jo daruje družini, ki je bila prizadeta v neurjih v letošnjem letu. »Izhajali smo iz razmišljanja, da bi tudi z dejanji sledili vzgledu župnijskega zavetnika sv. Lenarta. Sv. Lenart je mnogim odpiral verige ječ. Tudi naravne nesreče, ki so nas v tem letu prizadele, so mnoge družine pahnilo v razne oblike nemoči in velikokrat se počutijo oklenjene, kot da so v verigah. Med njimi je tudi mnogo družin. S svojo pozornostjo

dodale risbe in slike učencev Osnovne šole Lenart in Osnovne šole Voličina, ki so ustvarjali na temo »Sadje v očeh otrok«.

Lenart je tako ponovno izrazil svojo povezanost in ljubezen do lokalne tradicije in kulture.

Zbrane je pozdravil župan Občine Lenart mag. Janez Kramberger in med drugim dejal: "Prizadevanja za to investicijo so trajala več kot deset let. V tem času se je na ministrstvu menjalo pet ministrov. Bili smo vztrajni, ker take, šestmilijonske investicije ni mogoče zgraditi z občinskim denarjem, zato smo hoteli in tudi uspeli projekt sofinancirati s strani kohezijskih sredstev. Čistilno napravo smo gradili dobro leto. Vesel sem, da naprava deluje, in želimo, da bo delovala tudi v prihodnje, zato jo bomo primerno vzdrževali in upravljali."

Način delovanja čistilne naprave je predstavil Branko Potočnik, direktor podjetja CID, d. o. o., ki je projekt izvajalo: "Gre za biološko čiščenje komunalnih odpadnih voda, ki vsebuje več stopenj čiščenja. Čisto na začetku imamo mehansko predčiščenje – tam odstranimo večje plavajoče delce in grobe snovi, ki prihajajo v čistilno napravo po kanalizaciji. Potem grejo v postopek biološkega čiščenja, kjer se odstranjujejo še organske spojine in tudi nutrienti. Čistilna naprava ima terciarno stopnjo čiščenja. Rezultat je čista voda. Gre za velik prispevek k čistejšemu okolju, kar bo pripomoglo k večji kakovosti bivanja na tem območju. Vode so ustrezno očiščene in teh odplak ne bomo več neposredno spuščali v okolje."

Slovesnosti se je udeležila tudi delegacija evropskih poslancev iz Odbora za regionalni razvoj, ki so jo sestavljali: Franc Bogovič in Romana Tomc (Slovenija), Sunčana Glavak in Tomislav Sokol (Hrvaška)

V Lenartu so slovesno svojemu namenu predali centralno čistilno napravo

Zadnji petek v oktobru je na Kidričevi ulici v Lenartu potekala svečana otvoritev nove centralne čistilne naprave, ki je bila zgrajena v sklopu operacije Odvajanja in čiščenja odpadnih voda v občini Lenart, na katero je priključenih 4.200 občanov in celotna industrijska cona.

Zmago Šalamun, besedilo
Foto Askari, fotografija

ter Leopoldo Lopez Gil (Španija). V imenu evropske delegacije je zbrane pozdravil evropski poslanec Franc Bogovič, ki je ob čestitki izpostavil tudi pomembnost črpanja sredstev iz evropskega proračuna: "Evropska sredstva so namenjena ciljnim

investicijam, ki bi se jih občina težko sama lotila in tudi, konec koncev, prepričala svetnike, da ima čiščenje odpadnih voda prednost pred kakšno drugo investicijo. Na ta način je z evropskimi sredstvi moč usmerjati razvoj občine in tem prepotrebim

investicijam dati svoje mesto. V Sloveniji smo veliko teh okoljskih zadev že izkoristili. Sredstev za takšen tip investicij je namreč vedno manj tudi v kohezijski politiki, zato je prav, da najdemo nove izzive. Ti gredo v kohezijski politiki v smeri

tako imenovanega zelenega dogovora, pa tudi v smeri digitalizacije družbe, pri čemer želimo ujeti korak v razvoju z bolj razvitimi državami, hkrati pa na drugi strani s temi sredstvi odpravljamo tudi posledice vse pogostejših elementarnih nesreč, kot so potresi in poplave v Sloveniji."

Celoten projekt Odvajanja in čiščenja odpadnih voda v občini Lenart, katerega vrednost skupaj z DDV znaša 5.765.178 evrov, so zaradi optimizacije vloženi sredstev in časa razdelili na štiri sklope – gradnja čistilne naprave, sprejemna fekalna postaja s tlačnim vodom in dvema prečrpališčema, izgradnja kanalizacije z redukcijskim bazenom v Kidričevi ulici ter tehnični objekt na lokaciji čistilne naprave.

Dela na novi čistilni napravi Lenart so bila zaključena novembra lani, občina je takrat pridobila tudi uporabna dovoljenja, sama čistilna naprava pa je v poskusnem obratovanju do 1. decembra letos. Čistilna naprava je namenjena čiščenju odpadnih komunalnih vod celotnega mesta Lenart s celotno industrijsko cono, naselja Radehova, v nadaljevanju pa tudi naselja Lormanje. Centralna čistilna naprava Lenart omogoča sprejemanje grezničnih gošč in blata iz malih čistilnih naprav za celotno občino Lenart.

Naložbo sta sofinancirala Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija. Do konca letošnjega leta pričakujejo poplačila v višini 3.386.762,65 evra.

Princesa lenarškega martinovanja je postala Nataša Šuman

Nina Zorman, besedilo
Foto Askari, fotografija

V Lenartu so v soboto, 4. novembra, priredili tradicionalno martinovanje, ki je bilo zaznamovano z obilico mošta, vina in domačih dobrot ter s pestrim programom, ki ga je vodil Samo Tuš – Korl.

Praznovanje je potekalo v veselem in sproščenem vzdušju, obarvano z običaji, med katerimi je bilo tudi snemanje klopotca. Posebno pomembno točko praznovanja je predstavljala krst mošta z izjemnim sporočilom, ki ga je daroval salezijanski duhovnik dr. Miran Sajovic. Dogajanje je potekalo vse

do poznih večernih ur, ko so obiskovalci lahko uživali ob glasbi ansambla Zadetek.

Osrednja pozornost na praznovanju je bila namenjena izboru nove princese martinovanja, ki je postala Nataša Šuman. S tem naslovom je prevzela posebno čast in priznanje.

Praznovanje martinovanja je že vrsto let pomemben del kulturne in družabne ponudbe v Lenartu ter privablja obiskovalce iz širše okolice, ki se želijo veseliti ob obilici mošta, vina in zabave.

30. let Društva Sožitje Lenart

Barbara Ribič, besedilo in fotografija

Društvo Sožitje Lenart je v Slovenskih goricah že tri desetletja eden izmed nepogrešljivih stebrov podpore in vključevanja osebam z motnjo v razvoju, njihovim staršem, skrbnikom in svojcem. Svojih 30 let so obeležili na svečan način – z ganljivo prireditvijo.

Organizatorji so kulturno-zabavni program pripravili v Domu kulture Lenart. Zbrane je v uvodu nagovoril župan Občine Lenart mag. Janez Kramberger, ki tudi sam ni mogel ostati ravnodušen in je svoj nagovor pletel okrog misli iz vsem dobro poznane knjige Mali princ: »Ljudje ne vidijo lepote tega sveta, ker jih slepijo njihove strasti in napake; zato so drug od drugega bolj oddaljeni kot zvezde. Skrivnost pa je zelo preprosta: Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.« Članom in članicam Društva Sožitje Lenart pa je namenil naslednje besede: »Hvala za vaš trud, za velik prispevek k izboljšanju družbe, za ozaveščanje ljudi, za pomoč in podporo družinam oseb z motnjami v duševnem razvoju. Zaradi vas tudi mi vidimo svet lepši, boljši in tak, da je na naši zemlji, v našem kraju še upanje za dobro. Negujte in nadaljujte to lepo tradicijo in nesebično pomoč za tiste, ki jo potrebujejo. Za tiste, ki jo bodo

potrebovali, in za nas, ki jo sprejemamo in cenimo. V svoje delo in pomoč vlagate veliko truda in časa, verjamem pa tudi, da se to izplača, povrne in vrača. Dobrota vedno najde pot nazaj do dobrih ljudi. In prav je tako.«

Na dogodku so bili prisotni še aktualna predsednica društva Mateja Petek in bivša predsednica Inge Markoli ter eden od članov predsedstva združenja. Med opaznejše goste velja zapisati še mag. Josipa Lukača – enega od pobudnikov ustanovitve društva Sožitje, ustanovitelja Varstveno delovnega centra Mravlja in bivšega direktorja SVZ Hrastovec. Ob varovancih društva iz različnih ustanov in domov (mnogi bivajo s starši, svojci oziroma rejniki) so bili prisotni tudi prostovoljci, ki z njimi redno delajo. Prireditev je povezovala Darinka Čobec. Sledil je raznolik program, ki so ga

pripravili varovanci lenarške enote VDC Polž, Folklorna skupina Sveta Ana, mladi štajerski band Štrom ter Manca Lihtenvalter in Niko Meukič. Slednji je sicer tudi sam član društva Sožitje.

Med obiskovalci skorajda ni bilo takšnih, ki si med prireditvijo ne bi (četudi nekoliko na skrivaj) obrisali kakšne solze. Tovrstni dogodki, sploh ob jubilejih raznih podobnih društev, slednjim v širši javnosti dajejo mesto, ki si ga zaslužijo in ki bi moralo biti opaženo vsakodnevno. Vsak izmed nas se v življenju spopada z ovirami, zato moramo biti resnično hvaležni in prepoznati tovrstne ustanove, ki družinam z oteženimi okoliščinami nudijo vsaj neke vrste razbremenitev, hkrati pa osebam z motnjo v razvoju omogočajo aktivno vključevanje v družbo.

V Slovenskih goricah in širše je malo takih, ki ne poznajo Anite Kralj Pavkovič. V otroštvu je sodelovala na številnih lokalnih pevskih tekmovanjih, na katerih je posegala po najvišjih mestih. S pomočjo Boža Čobca, učitelja glasbe v osnovni šoli, se je povezala z Edvinom Fliserjem, priznanim mariborskim pevcem in ustvarjalcem zabavne glasbe, ki je zanjo napisal številne melodije. Poslušalcem se je najbolj zasukala v spomin skladba Pri Sveti Trojici sem doma. V rodnem Benediktu je pripravila kar 15 Miklavževih koncertov in sodelovala s številnimi orkestri (Big Band RTV Slovenija, Orkester slovenske policije itd.) ter glasbeniki (Goran Karan, Tereza Kesovija, Oto Pestner itd.). Vmes je zaključila šolanje na Konservatoriju za glasbo in balet Maribor iz smeri klavirja in solopetja ter opravila sprejemne izpite na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Leta 2014 je magistrirala iz orgelske igre in pridobila diplomu iz glasbene pedagogike ter poglobila študij glasbe na Kunstuniversitat v avstrijskem Gradcu. Za uspešno opravljen študij dveh programov ji je prejela diplomu Summa cum laude. Kot učiteljica klavirja, orgel in korepetitorica se je zaposlila na Zasebni glasbeni šoli Sv. Petra in Pavla na Ptujju.

V Benediktu vodi kulturno-glasbeno društvo in vokalno skupino

Leta 2012 je v Benediktu ustanovila Kulturno-glasbeno društvo Benedictus, ki se ukvarja z glasbeno kulturo, predvsem z vokalno zborovsko glasbo, v preteklosti tudi z organizacijo Miklavževih koncertov. Pod okriljem društva je deloval tudi župnijski pevski zbor Sv. Benedikt, ki ga je Anita vodila sedem let. Vokalna skupina Vox Angelica je nastala leta 2016 v želji po druženju mladih deklet z veseljem do glasbe in petja. V skupini prevladujejo dekleta iz Benedikta in Svete Trojice, vanj pa se vključujejo tudi iz drugih slovenskogoriških krajev. Redno se udeležujejo območnih srečanj – revij ter prejemajo povabila na tekmovanja in festivale doma in v tujini. Leta 2019 so se udeležile zborovskega tekmovanja v grški Prevezzi in domov prinesle bron. Prav tako zelo rade nastopajo s kakšno popularno pevsko zasedbo,

Anita Kralj Pavkovič še vedno povezana z rodnim Benediktom

Priljubljena pevka in glasbena pedagoginja je letos pridobila že tretjo diplomu.

Damjan Veršič, besedilo
Osebni arhiv, fotografiji

denimo s Prifarskimi muzikanti, ansamblom Toneta Rusa, Frajkinclari, zapele so s pihalnim orkestrom MOL iz Lenarta. Še posebej aktivne so v Benediktu, kjer redno nastopajo na prireditvah. Lansko poletje so priredile slavnostni koncert v cerkvi Svetih treh kraljev ob občinskem prazniku, nedavno pa navdušile na prireditvi Zeleni Sveti Trije Kralji, dogodka na prostem ob evropskem tednu mobilnosti. Na začetku novembra so dekleta Vox Angelice dobila povabilo na Ohridski festival 2024 v Makedoniji. »Če bodo finančna sredstva zadoščala, se ga bomo udeležile,« pove Anita.

Letos je pridobila diplomu Willems® glasbene pedagoginje

Leto 2023 pa je bilo za Anito Kralj Pavkovič še posebej pomembno, saj je uspešno zaključila triletno izobraževanje iz Willemsove glasbene pedagogike v Italiji, natančneje v Vidmu, in s tega področja pridobila že svojo tretjo diplomu. »Pri otrocih, ki so jih v naši glasbeni šoli poučevali z Willemsovo pedagogiko, so se hitro pokazali izjemni rezultati. Glasbeno so neverjetno hitro napredovali, tudi tisti, pri katerih so bile dispozicije na začetku izjemno skromne. Ne trdim,

da smo vsem uspeli razviti popoln posluš, a voljo in ljubezen do glasbe pa. Tako so naši učenci začeli dosegati visoke rezultate na tekmovanjih, ne samo pri

instrumentu, temveč tudi pri nauku o glasbi oziroma solfeggio (italijanski izraz, ki dobesedno pomeni branje in pisanje glasbe).« Majhna glasbena šola s 150 vpisanimi učenci je v šolskem letu 2022/23 dosegla kar 20 zlatih plaket na tekmovanjih. Anita je prepričana, da je to rezultat požrtvovalnih učiteljev in ravnateljice, ki se zaveda, da ni dobro sloneti na zastarelih tradicionalnih metodah poučevanja.

Otrok se nauči peti, ker posluša, kako drugi pojejo

Pred tremi se je na pobudo trenutne ravnateljice Zasebne glasbene šole v samostanu Sv. Petra in Pavla na Ptujju Lije Frajnkovič odločila za usposabljanje za Willemsovo glasbeno pedagoginjo. Nova znanja je pridobivala v glasbenem centru Edgarja Willemsa v Ljubljani. Tam je denimo spoznala, da lahko petletni otrok brez težav razume ritmične pojave, kot so tempo, ritem, delitev dobe, zapoje lestvico na katerem koli začetnem tonu, poje urejeno, čisto, pozna intervale in jih poje. Pri tem je pomembno, da mora otrok glasbene pojave doživeti. Ko je pogosto in že od majhnega izpostavljen lepi glasbeni govorici (petju staršev, poslušanju koncerta itd.), se dogaja impregnacija. Izraz, ki ga v Belgiji rojeni Edgar Willems (1890–1978) zelo pogosto omenja in ga primerja z učenjem maternega jezika. Otrok se nauči jezika, ker ga posluša. Otrok se nauči peti, ker posluša, kako drugi pojejo. Je impregniran. Zvočni pojavi se nalagajo v njegov glasbeni spomin. Nekoč so v družinah veliko prepevali, ni bilo dogodka ali praznika, ki bi minil brez pesmi. Danes so otroci prepuščeni glasbenemu okusu staršev, ta izbira pa je več ali manj popularna glasba, predvajana prek radijev in televizijskih zaslonov. Tako so oropani širine glasbene govorice, v katero sodijo tudi ljudske pesmi – gradniki narodne identitete, klasična glasba – biser evropske kulture in tudi druge zvrsti – glasbe narodov, jazz itd. Ker teh zvrsti ne (s)poznajo, jih tudi kasneje v življenju pogosto ne zanimajo. »Spakovanje nad umetniško, klasično glasbo je dober primer tega,« pojasni sogovornica. Zaključuje, da je pomembno, da bo lahko nova znanja predajala učencem v šoli, kjer poučuje, morda pa ob priložnosti tudi kje bliže, v Slovenskih goricah.

Veselje na vasi s pevkami Žitnega klasa in številnimi gosti

Damjan Veršič, besedilo
Lovro Repič, fotografija

Pevci ljudskih pesmi Žitni klas, ki delujejo v okviru Kulturnega društva Benedikt, so v soboto, 28. oktobra, pripravili srečanje poustvarjalcev ljudskega izročila z naslovom Veselje na vasi. Obiskovalci kulturnega doma so v dve uri trajajočem programu uživali ob domačih pesmih, glasbi in plesu. Omenjena sekcija kulturnega društva deluje že polnih 13 let, sestavlja jo šest članic. Zasedba se je doslej spremenila trikrat, vse pevke pa družijo in povezuje veselje do ljudskega petja. Skupino trenutno sestavljajo Benedičanke Ana Osojnik, Ivanka Križan, Metka Erjavc in njihova vodja Marija Lutar, Anica Janžič prihaja iz Lenarta, Nada Svetina pa iz Jakobskega Dola. Nastopajo na prireditvah v domači in drugih občinah, večkrat jih povabijo tudi na zasebna praznovanja. Njihov letošnji

največji uspeh je uvrstitev na državno raven kakovosti med skupinami ljudskih pevcev v Sloveniji.

Povabilu so se odzvali številni gostje

Na tokratni, že deveti prireditvi Veselje na vasi so ob domačih pevkah, ki so zapele štiri pesmi, nastopili še: otroci iz benediškega vrtca, Patricija Kuronja Križnik na harmoniki, vokalna skupina Magdalenke pod vodstvom Majde Leva, folklorna skupina KUD Milke Zorec Hotinja vas, ljudski pevci Taščica iz Rač, domačinka Lidija Ščap z deklamacijami svojih pesmi, skupina Rožmarin Društva upokojencev Zgornja Kungota, moški vokalni kvintet Klopotec Kapela iz KD Pevci Vrelec Kapela, ljudski pevci etnografske skupine TD

Sveta Ana, vokalno-instrumentalna skupina Cvetje v jeseni iz DU Tišina, ljudski pevci Trta KUD Maksa Furjana Zavrč ter Danica Elb in njena vnukinja Tanaja, ki sta se predstavili s skečem.

S pevkami Žitnega klasa je kot gostja nastopila Jelka Ploj iz Zgornje Kungote, na koncu pa so vsi nastopajoč zapeli skupno pesem z naslovom Prav lepo je res na deželi. Zbrane v dvorani, bilo jih je okoli 80, so nagovorili: župan Občine Benedikt mag. Milan Repič, podpredsednica Kulturnega društva Benedikt Simona Zorko Repič in vodja Žitnega klasa Marija Lutar, ki se je zahvalila svojim pevkam, gostom in donatorjem.

Koncert V pričakovanju novih orgel napolnil trikraljevsko cerkev

Kulturno umetniško društvo Musica Benedikt je organiziralo nepozabno prireditev.

Majda Leva, Damjan Veršič, besedilo
Maksimiljan Potočnik, fotografiji

Cerkev Svetih treh kraljev je bila v nedeljo, 29. oktobra, polna do zadnjega kotička. Obiskovalci, ti so prišli iz vseh koncev Slovenije, so imeli kaj videti. Kulturno umetniško društvo Musica Benedikt je namreč pripravilo koncert z naslovom V pričakovanju novih orgel. Te naj bi pripeljali iz Švedske na začetku prihodnjega leta, do takrat pa bodo v trikraljevski cerkvi pripravili vse potrebno za njihovo namestitve. Za župnijo in kraj bo to gotovo velika pridobitev, ki je ne doživi vsaka generacija.

Magdalenke so se prvič predstavile v novi zasedbi

Med nastopajočimi je bil mešani cerkveni pevski zbor Sv. Benedikt pod vodstvom Majde Leva, ki je izvedel nekaj zahtevnejših skladb, med njimi »Look at the World«, ki je izvorno nastala na pobudo Sveta za zaščito angleškega podeželja. Gre za izjemen prikaz sodelovanja

posameznih glasov. Uvod v skladbo je izvedel otroški zbor ob združitvi z zborom, ob zahtevni klavirski spremljavi. Občinstvo jih je nagradilo z bučnim aplavzom. Prvič se je v novi zasedbi predstavila vokalna skupina Magdalenke, ki jo vodi Majda Leva. Tudi ta dekleta so s svojimi čudovitimi glasovi navdušila občinstvo. V skupini je osem članic, tri nastopajo kot solistke: Nika Peklar, Mia Merčnik in Barbara Gungl. Gostje koncerta so bili Fletni muzikanti. Skupino sestavljajo Aleks Zelenik, David Šauperl ter brata Vid in Jernej Leva. Fantje so s prelepo zvonečimi štiriglasnimi pesmimi poželi velik aplavz občinstva. Posnetek, ki je zaokrožil v elektronskih medijih, nosi naslov »Nastop štirih mladih navdušuje Slovenijo«. Program je povezoval Vlado Orgolič, slavnostni govornik pa je bil poslanec Franc Breznik, ki je orisal pot božje služabnice Magdalene Gornik, za

katero teče postopek beatifikacije. Prisotne je pozdravil tudi župan Občine Benedikt mag. Milan Repič in v spodbudnem nagovoru pohvalil nastopajoče.

Janez Šijanec in Franc Senekovič sta prejela zlati jubilejni priznanji

Na prireditvi so več pevcem KUD Musica Benedikt podelili Gallusova priznanja, zlati jubilejni priznanji, ki jih podeljuje Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, sta prejela Janez Šijanec in Franc Senekovič. Priznanji je podelil dr. Borut Smrekar, pomočnik direktorja za splošne zadeve pri javnem skladu. Visokemu gostu je zborovodkinja Majda Leva v znamenje hvaležnosti izročila svoje podiplomsko delo.

V zaključku koncerta je zbrane nagovoril domači župnik in dekan Marjan Rola. Izpostavil je pomen novih orgel in spomnil, da bodo stare stalno na ogled. Zahvalil se je pevcem in organistki, ki so mu za podporo projektu novih orgel izročili posebno priznanje, tako imenovano

Zahvalno noto. Prejeli so jo tudi donatorji, ki so podprli nakup prenosnih orgel, ki bodo služile kot nadomestno glasbilo v času čakanja na nove orgle. Sledila je pogostitev vseh nastopajočih in prisotnih, za kar so poskrbeli člani KUD Musica Benedikt.

Celovita sanacija plazu na Ženjaku

Damjan Veršič, besedilo in fotografija

Krajani naselja Ženjak v občini Benedikt so si oddahnili. Potem ko je bila cesta skozi naselje zaradi sanacije plazu nekaj mesecev popolnoma zaprta in je bilo treba uporabljati obvožno pot, so dela zdaj končana.

Plaz je sicer težave povzročal že več let. Pred leti je bil delno saniran, ker pa sanacija ni bila temeljita, je zemljina ob večjih padavinah nenehno drsela naprej. Občina Benedikt je v letu 2021 naročila izdelavo projektne dokumentacije za sanacijska dela in leto kasneje uspešno kandidirala na razpisu Ministrstva za okolje in prostor za sofinanciranje sanacije, ki pa je bila opravljena letos. Celotna vrednost projekta, ki zajema projektno dokumentacijo, gradbena dela in nadzor, je znašala dobrih 286 tisoč evrov, pri čemer je Ministrstvo za naravne vire in prostor zagotovilo nekaj več kot 216 tisoč evrov sofinancerskih sredstev.

Železobetonski piloti in greda bodo zadržali plazenje terena

Na javnem razpisu je najugodnejšo ponudbo oddalo podjetje Gmw, gradbeništvo, mehanizacija Weindorfer, d. o. o. Sanacija se je začela maja letos s predpripravo za izvajanje gradbenih del. Ta so zajemala vrtanje in vgradnjo železobetonskih pilotov ter železobetonsko gredo, ki jo še dodatno stabilizirajo vgrajene jeklene vrvi. Na koncu so sledili še utrditev in asfaltiranje vozišča ter ureditev okolice.

Ker so se v času del pojavile govorice, da so dela za tako majhen plaz preobsežna in da so trajala predolgo, smo za pojasnila v zvezi s tem prosili župana Občine Benedikt mag. Milana Repiča: »Kdor želi videti napake ali pomanjkljivosti, jih bo tudi videl. Veliko negotovanja in kritik na račun prejšnjih sanacij tega plazu je bilo

povedanih tudi meni. Sedaj, ko smo naročili projekt pri projektantu, ki ima dobre reference za sanacije plazov in sanacijo naredili po projektu, ki je res bil obsežen, spet ni dobro. Vendar se na te govorice ne oziram. Meni je pomembno, da bo ta plaz miroval in da se bodo ljudje lahko varno vozili po tej cesti. Kar se tiče trajanja sanacije, se strinjam, da bi lahko bila ob boljši organizaciji izvajalca krajša. Upam pa, da je izvedena kakovostno, kar je pa zame bistveno pomembnejše.«

Za državni program sanacije še sedem plazov

In katere plazove ob občinskih cestah bo treba v prihodnje še sanirati? Župan odgovarja, da letošnje padavine v benediški občini niso povzročile takih nevarnosti kot drugod po Sloveniji. Kljub temu pa se je v maju, juliju in avgustu sprožilo kar nekaj plazov. »Vse plazove, ki so bili prijavljeni s strani naših občanov ali smo jih evidentirali sami, smo vnesli v aplikacijo Ajda. Za tiste, ki ogrožajo cestno infrastrukturo ali objekte, bomo izdelali projektno dokumentacijo in bodo prijavljeni v državni program sanacije. V tem trenutku je takih sedem plazov,« dodaja župan.

Občanom tradicionalno ponudili mlado vino, cerkvenega blagoslovili

Dan po martinovi soboti so tudi v Benediktu pokušali mlado vino.

Damjan Veršič, besedilo in fotografija

V nedeljo po martinovi soboti so tudi v Benediktu spreminjali mošt v vino. Tamkajšnje turistično-vinogradniško društvo je na Čolnikovem trgu pripravilo tradicionalno, že 18. pokušino mladega vina. Obiskovalci so po nakupu kozarca z društvenim emblemom lahko pokušali odlična mlada vina osmih domačih pridelovalcev. »Ponudili smo jim laški rizling, šardone, traminec, beli in modri pinot, renski rizling, rumeni muškata in raznorazne zvrsti, skratka sorte, ki v našem okolju najbolje uspevajo, zraven pa smo dodali še prigrizek,« je povedal predsednik društva Marjan Farasin. Pravi, da so s kakovostjo letošnjih vin zadovoljni, količinsko pa jih je za približno 30 odstotkov manj kot lani.

»Mi Negovi dajemo drva, ona pa

nam vino.«

Medtem ko v vseh okoliških občinah prirejajo tradicionalna martinovanja, so se benediški vinogradniki že na začetku odločili, da bodo prvo nedeljo po martinovem priredili pokušino mladih vin. Ne izključujejo pa možnosti, da bi se v prihodnje povezali z župnijo, ki je isti dan na prostoru ob župnišču pripravila blagoslov cerkvenega vina. Benediški župnik in dekan Marjan Rola, ki je oskrbnik domače in negovske župnije, je pojasnil, da si obe župniji med seboj pomagata: »Benediška ima gozdove, negovska pa vinograd. Mi Negovi dajemo drva, ona pa nam vino.« Rola je vino blagoslovil po deseti sveti maši, nakar so ga skupaj s pecivom in bogračem ponudili občanom.

Nova »starodavna« kolesa

Tomaž Kšela, besedilo in fotografija

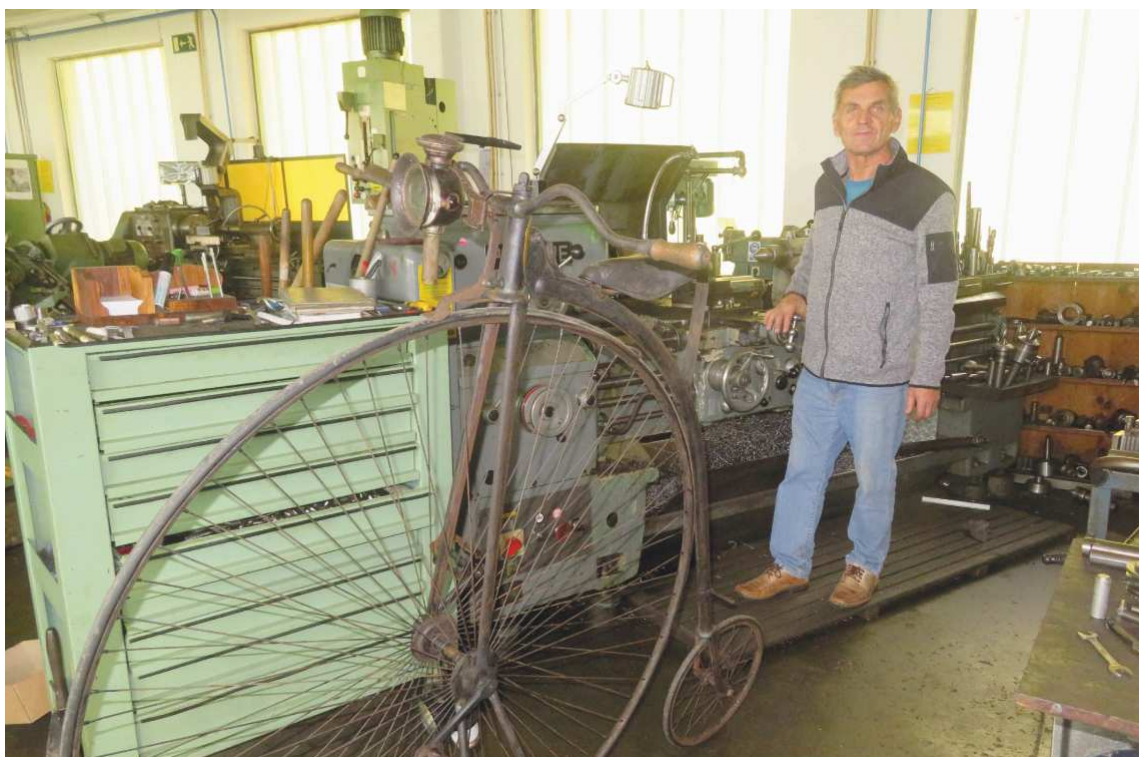
V Cerkvenjaku je zopet mogoče videti slovita kolesa z velikim prednjim kolesom in zelo majhnim zadnjim kolesom, ki so kraljevala na ulicah razvitih evropskih držav v drugi polovici devetnajstega stoletja. Ponovno jih je začel izdelovati upokojeni podjetnik Feliks Rajh, ki je že od mladih nog zavzet zbiratelj starin ter ustanovitelj in lastnik Muzejske zbirke Cerkvenjak, ki jo razstavlja v znameniti Tušakovi vili v središču kraja. Ogleda si jo lahko vsakdo, ki svoj obisk najavi po telefonu 041 686 640 ali na e-naslov, ki je objavljen na spletni strani Občine Cerkvenjak.

Kolesa z velikim prednjim kolesom in majhnim zadnjim so začeli izdelovati v Angliji po tem, ko je Evgen Meyer v šestdesetih letih 19. stoletja izumil kolo z naperami oziroma »špicami«. Imenovali so jih »penny farthing« (po angleških kovancih – velikem »pennyju« in majhnem »fartingu«), uporabljali pa so jih tudi pri nas.

»Ko mi je zgodovinar Aleš Arih iz Pokrajinskega muzeja Ptuj - Ormož zaupal obnovo starega kolesa »penny farthing«, me je zamikalo, da bi takšno kolo izdelal tudi sam. To je

poseben izziv, saj je izdelava velikega kolesa s špicami izredno zahtevna,« pravi Rajh, ki je postal samostojni podjetnik kovinske stroke že davnega leta 1983. V aktivni dobi je njegovo podjetje proizvajalo zahtevne kovinske izdelke za podjetja na domačem in tujih trgih, med drugim tudi za TBP iz Lenarta. »Dokler sem bil še aktiven, za izdelovanje starin nisem nikoli našel časa, zdaj, ko sem v pokoju in čakam, da bo naša obratovalnica za menoj prevzel sin Tomaž, pa si lahko vzamem nekaj časa za svoje konjičke ter izdelam kaj za prijatelje in zbiratelje starin,« pravi smeje Rajh.

Tako Rajh v svoji sodobno opremljeni kovinski tovarnici ta čas izdeluje starodavna kolesa, ki jih s posebnim postopkom »postara«, poleg tega pa obnavlja tudi stare avtomobile, saj je član več društev starodobnikov oziroma oldtajmerjev. Trenutno obnavlja avtomobil Opel P2 iz leta 1938, ki je bil predhodnik znamenite Olimpije. »Konstrukcija tega avtomobila je še lesena,« pravi smeje Rajh, ki mu je ljubezen do zgodovine in starin v mladih letih vcepil znani cerkvenjaški pedagog, etnolog, slikar ter kulturni delavec in organizator Vlado Lorber.

Znanega zbiratelja starin Feliksa Rajha je obnova starodavnega kolesa za ptujski muzej tako prevzela, da je začel izdelovati nova »starodobna« kolesa za ljubitelje starin.

Sicer pa je Rajh prvo novo starodavno kolo izdelal že v osemdesetih letih, takoj po tem, ko je obnovil staro kolo za ptujski muzej. Z njim se je po Ljubljani in Mariboru vozil predsedniški kandidat Ivan Kramberger iz Negove ter požel veliko pozornosti mimoidočih in širše javnosti. »Od takrat naprej me je že marsikateri zbiratelj starin vprašal, ali bi takšno starodavno kolo izdelal tudi zanj, pravi Rajh in dodaja, da za vsakodnevno vožnjo ta kolesa niso primerna, saj je kolesar

na njem zelo nestabilen, zato so jim v starih časih rekli kar »kostolomci«. Zato Rajh teh koles ne proizvaja redno, temveč samo za prijatelje in zbiratelje, s katerimi si izmenjuje starine za svojo bogato muzejsko zbirko.

V muzeju Rajhovi predstavljajo več zbirk, od zbirk »Stara trgovina«, »Stari inštrumenti«, »Stara šola«, »Stare delavnice domačih obrti« in »Stare razglednice« do »Stare zeliščne lekarnice in čajnice«, za

katero skrbi Feliksova žena Vera, ki je uveljavljena zeliščarka.

Poleg starin ima Feliks Rajh še en velik konjiček – to je glasba. Že pred več desetletji je začel peti v Obrtniškem pevskem zboru v Lenartu in nadaljeval v oktetu v Destrniku, sedaj pa poje v mešanem pevskem zboru KD Cerkvenjak. Sodeluje tudi v kvartetu, ki občasno zapoje na kakšnem rojstnem dnevu ali drugi prireditvi, igra pa tudi v Prleškem kvintetu.

Znatna sredstva bodo namenili za otroke, učence in socialno šibke

Občinski svet Občine Cerkvenjak je dal v javno razpravo predlog občinskega proračuna za leto 2024. Občanke in občani bodo lahko nanj dajali pripombe in dopolnila do 12. decembra.

Tomaž Kšela, besedilo in fotografija

Občina Cerkvenjak načrtuje, da bodo naslednje leto prihodki v občinski proračun znašali blizu 2,49 milijona evrov, odhodki pa blizu 2,36 milijona evrov. Investicijski odhodki naj bi znašali 689 tisoč evrov, investicijski transferi 45 tisoč evrov, tekoči transferi pa 772 tisoč evrov. Med tekočimi transferi načrtujejo skoraj 547 tisoč evrov za transfere sodelavcem in gospodinjstvom, blizu 92 tisoč evrov za transfere neprofitnim organizacijam in ustanovam ter 30 tisoč evrov za različne subvencije. Proračunski presežek je načrtovan v višini 130 tisoč evrov.

Za pokrivanje razlike med polno ekonomsko ceno vrtca in plačili staršev načrtuje občina 315 tisoč evrov. Starši namreč v povprečju plačajo samo 35 odstotkov dejanske ekonomske cene vrtca. Za otroke iz občine Cerkvenjak, ki so vključeni v vrtece v drugih občinah, pa bo občina naslednje leto namenila še 30 tisoč evrov.

Za materialne stroške in vzdrževanje opreme na Osnovni šoli Cerkvenjak - Vitomarci, kar je njena zakonska

obveza, bo občina naslednje leto potrebovala skoraj 58 tisoč evrov, v kar so vključeni tudi stroški ogrevanja in porabe kuriv. Za pomoč šolajočim (po Zakonu o osnovni šoli imajo vsi učenci in učence pravico do brezplačnega prevoza v šolo in nazaj, ne glede na premoženjsko stanje staršev; občina prav tako doplačuje šolo v naravi in regresira malico tistim učencem in učencem, katerih starši po mnenju šolske socialne službe tega ne zmorejo sami) bo občina naslednje leto namenila več kot 107 tisoč evrov.

Za izvajanje programov socialnega varstva bo občina naslednje leto predvidoma potrebovala blizu 102 tisoč evrov. Od tega bo 32 tisoč evrov namenila za sofinanciranje domskega varstva invalidnih občank in občanov, blizu 43 tisoč evrov za sofinanciranje domskega varstva starejših v domovih za starejše, 20 tisoč evrov za sofinanciranje pomoči na domu in okoli 1.500 evrov za plačilo pogrebnih storitev in posmrtnin za osebe, ki nimajo svojcev. Občina bo pomagala tudi Rdečemu križu, župnijskemu Karitasu ter humanitarnim

organizacijam in društvom.

Iz predloga načrta razvojnih programov je razvidno, da namerava občina naslednje leto nameniti PGD Cerkvenjak za protipožarno varnost in vlaganja v gasilsko službo 13 tisoč evrov, za kmetijski razpis 20 tisoč evrov, za investicijsko vzdrževanje in gradnjo cest 291 tisoč evrov, za spodbujanje malega gospodarstva 10 tisoč evrov, za sofinanciranje malih individualnih čistilnih naprav 10 tisoč evrov, za spremembe občinskega prostorskega načrta 30 tisoč evrov, za rekonstrukcijo vodovoda Župetinci-Smolinci 30 tisoč evrov, za obnovo vodovodnega omrežja skozi naselje Cenkova-Cogetinci 30 tisoč evrov, za širitev pokopališča 20 tisoč evrov in za odkup zemljišč za prihodnji manjši dom za starejše 30 tisoč evrov.

Občina načrtuje tudi razširitev vrtca. Za projektno dokumentacijo bo naslednje leto namenila predvidoma nekaj več kot 31 tisoč evrov, za plačilo are za odkup zemljišč od lastnika Masiv, d. o. o., ki bodo potrebna za ureditev dodatnih igralnih površin ob razširjenem

Za pokrivanje razlike med polno ekonomsko ceno vrtca in plačili staršev bo občina naslednje leto iz svojega proračuna namenila 315 tisoč evrov.

vrtcu, pa 9 tisoč evrov.

Za odpravo posledic naravnih nesreč v letošnjem letu bo morala občina naslednje leto nameniti okoli 115 tisoč evrov.

Občinski proračun za leto 2024 bodo po javni obravnavi občinski svetniki sprejeli predvidoma na zadnji letošnji seji konec decembra.

RTV SLO
Radio Maribor

PUNE VREJI.

PRENOVLJEN PROGRAM

RADIO MARIBOR

93,1MHz

Pred nami je »veseli december«, ki se ga otroci najbolj veselijo, ker nas obiščejo Miklavž, Božiček in Dedek Mraz. Kako so te in druge praznike praznovali v starih časih, smo se »spominjali« skupaj z Marijo in Ferdinandom Kocuvan. Oba sta že več desetletij aktivna v društvenem življenju v Cerkvenjaku in dobro vesta, kako je teklo življenje v osrednjih Slovenskih goricah v preteklosti. Marija je več kot štiri desetletja članica Društva kmečkih žena in deklet Cerkvenjak, Ferdinand pa je dolgoletni član Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina.

»Najbolj mi je ostalo v spominu praznovanje božiča, ko smo na smrekice obešali kekse, jabolka, orehe in celo lectove srčke, če jih je kdo imel. Ko smo za sveti večer prižgali svečke na smrekici, se je ob njej zbrala vsa družina,« se spominja Marija. »Za božič pa smo imeli praznično kosilo s piščancem, potico, sadnim kruhom in drugimi dobrotami.«

Kot pravi Ferdinand, je bilo lepo tudi za Miklavža, čeprav so se ga otroci malce tudi bali zaradi parkljev, ki so ga spremljali. Miklavž je otroke običajno obdaril z jabolki, krlji, svinčnikom, barvicami in bomboni, manj pridni pa so dobili še repo, v katero je bila zapičena šiba.

»Takšnih silvestrovanj, kot jih imamo danes, pa v časih najine mladosti na podeželju nismo poznali. Bolj kot novega leta smo se veselili največjega domačega praznika, to je mesarije,« pravi smeje Ferdinand.

»Danes vsi hočejo imeti prašiče brez

Prazniki nekoč in danes

»Če bi človek sodil o napredku po tem, kako praznujemo božično-novoletne in druge praznike, bi lahko rekel, da nam gre iz leta v leto boljše,« pravi Marija Kocuvan, rojena Smej. Njen mož Ferdinand Kocuvan pa dodaja, da so nekoč praznike proslavljali bolj skromno, vendar nič manj doživeto, saj človeku praznične toplote ne prinašata razkošno okrasje in obilica dobrot, temveč družinska ljubezen in razumevanje med ljudmi.

Tomaž Kšela, besedilo in fotografija

Marija in Ferdinand Kocuvan pred domačo hišo.

špeha, včasih pa so gospodinje najraje videle, če je imel prašič več kot 200 kilogramov in debel špeh, ki so ga nato sušili na podstrehi.«

Marija in Ferdinand se še dobro spomnita tudi, kako so po Peščenem Vrhu, kjer sta si pred pol stoletja ustvarila družino, »za fašenk« hodili

rusa, gonjač in pobiralec s košaro, v katero so mu domačini za srečo dajali jajca, krofe, pecivo in druge domače dobrote.

»Spomladi smo na podoben način kot danes proslavljali največji krščanski praznik, veliko noč,« se spominjata. »Velik praznik je bila tudi žetev. Traktorji so bili takrat še redki, zato je bilo ob žetvi veliko težkega dela. Gospodinje so za žetev pripravile dobro in obilno hrano.«

»V starih časih so slovesno proslavljali tudi zlate maše in zlate poroke,« pravi Ferdinand in Marija Kocuvan, ki sta pred kratkim sama proslavljala 50 let skupnega življenja. Veliko slavje, na katerem se je zbralo več kot 70 sorodnikov, sosedov in prijateljev, so jima pomagale pripraviti tri hčerke – Lidija, Andreja in Mateja, na katere sta ponosna, saj so se vse izsolale ter so v življenju skrbne in uspešne. Še posebej pa sta ponosna na tri vnukinje, tri vnuke, enega pravnuka in dve pravnukinji.

Sicer pa, kot pravi, življenje samo po sebi ni praznik, temveč je povezano s trdim delom. Da sta lahko lepo poskrbela za svoje hčere, je Ferdinand 42 let delal v sosednji Avstriji. Tudi Marija je najprej delala v Avstriji, nato pa na domačiji, kjer je s trdim delom poskrbela, da je bila družina samooskrbna. Še danes zakonca Kocuvan redita dve kravi, štiri prašiče in kokoši, tako da vesta, »kaj jesta«. Bila sta tudi med prvimi v občini, ki so že leta 2007 prejeli priznanje turističnega društva za urejeno okolje. Tudi ta čas njuno domačijo krasijo številne okrasne rastline ter majhne in velike buče, ki sta jih pridelala sama.

Plaz pri Gasilskem domu Cerkvenjak že sanirajo

Tomaž Kšela, besedilo
Vito Kraner, fotografija

Župan Občine Cerkvenjak Marjan Žmavc je pogodbo o sanaciji plazu pri Gasilskem domu Cerkvenjak podpisal z direktorjem Komunale Slovenske gorice Janezom Belno.

Župan Občine Cerkvenjak Marjan Žmavc je sredi novembra z direktorjem podjetja Komunala Slovenske gorice iz Lenarta Janezom Belno podpisal pogodbo o sanaciji plazu v Cogetincih, ob lokalni cesti Cerkvenjak–Cenkova, v neposredni bližini Gasilskega doma Cerkvenjak. Plaz, ki je dolg okoli 30 metrov in sega daleč v dolino, se je sprožil tik ob cestišču in ga že močno ogroža. Občina bo za sanacijo odštela okoli 90 tisoč evrov.

Sanacijska dela so se začela že nekaj dni po podpisu pogodbe, končana pa bodo predvidoma do 22. decembra letos. Vodja gradbišča je s strani Komunale Slovenske gorice Sebastjan Nudel, nadzor pa izvaja podjetje IKONS, d. o. o., ki ga na gradbišču zastopa Darko Ipša, medtem ko je skrbnik pogodbe direktor cerkvenjaške občinske uprave mag. Vito Kraner.

Da se je Občina Cerkvenjak sploh lahko lotila sanacije nevarnega plazu, je morala najprej pridobiti strokovno mnenje o plazu in možnostih za njegovo sanacijo. Naročila ga je pri podjetju MBL Inženiring, d. o. o., iz Maribora. Geotehnično mnenje o sestavi tal, vzrokih nastanka in pogojih sanacije usada pod lokalno cesto LC 203-252 Cenkova–Cerkvenjak ter o hidrogeoloških, stabilnostnih in erozijskih razmerah na širšem območju usada z idejno zasnovo sanacije je podpisal Branko Muršec, univ. dipl. inž. gradb.

Iz omenjene študije izhaja, da je plaz ob obilnem deževju najprej zajel le bankino in del asfaltne mulde ob zunanjem

robu cestišča, v nadaljevanju pa je segel deloma tudi v asfaltno vozišče. Dosegel je višino od 1,8 do 2,5 metra od roba cestišča oziroma asfalta. »Sklepamo lahko, da je do zdrsa zemljin prišlo zaradi splošne razmočenosti tal po obilnih padavinah in povečanega dotekanja padavinskih voda s cestišča v območje usada,« piše v študiji. Avtorji študije prav tako sklepajo, da je bil v preteklosti »zunanj rob cestišča – predvsem bankina in mulda, le narinjen na vrhnji del pobočja brez potrebne priprave temeljnih tal pred izvedbo nasutja«. Na koncu so zapisali: »Sodimo, da je do zdrsa (usada) zemljin na brežini prišlo zaradi prekomerno razmočenih zemljin na brežini, prelivanja površinskih vod s ceste, vsaj deloma pa lahko vzroke za zdrs iščemo tudi v slabi izvedbi – temeljenju, sestavi in komprimaciji nasutih zemljin v območju zunanjega roba obstoječe lokalne ceste.«

Avtorji študije so rešitev iskali in našli v izvedbi kamnito-betonske oporne konstrukcije ob vznožju usada ter v izvedbi primerne temeljne in utrjene nasutja v njenem zaledju. Predlagali so izvedbo 6 metrov visokega kamnitega zidu iz obstojnega lomljenca (tonalita ali dolomita) ter temeljno peto, visoko 0,5 metra in široko 2,6 metra. Temeljno peto in višino zidu bodo morali gradbinci prilagoditi dejanski globini stabilnih temeljnih tal. Dolžina zidu pa mora biti taka, da bo segla vsaj 2 metra prek bočnih robov plazu, širokega 30–32 metrov. Omenjena študija bo podlaga za sanacijo, ki jo že izvajajo delavci podjetja Komunala Slovenske gorice, d. o. o.

Kea odkupila nove poslovne prostore za svojo trgovino

Tomaž Kšela, besedilo in fotografija

Direktor trgovskega podjetja Kea iz Šentjurja Boštjan Kukovič je z direktorico podjetja Masiv gradbeništvo iz Gornje Radgone Katjo Vogrinec ob navzočnosti župana Občine Cerkvenjak Marjana Žmavca podpisal pogodbo o odkupu poslovnih prostorov za trgovino v novozgrajenem

objektu v Cerkvenjaku, na lokaciji nekdanje Žimičeve domačije.

Družinsko podjetje Kea, ki ima 31 trgovin z živili v celjski, mariborski, prekmurski in primorski regiji, ima trenutno tudi franšizno trgovino Tuša v Cerkvenjaku, v prostorih Agrolita. To trgovino nameravajo pod isto ali

kakšno drugo franšizo preseliti v nove prostore, ki so mnogo večji in sodobnejši, pred objektom pa je tudi veliko parkirišče. Po preselitvi bo imela Kea največjo in najsodobnejšo trgovino na območju občine Cerkvenjak, ki bo privabljala tudi kupce iz sosednjih občin.

Pred novo trgovino bo veliko parkirišče

Janez Vakej – delovodja v tretjem svetu, pevec v domovini

Janez Vakej je vesel in zadovoljen 86-letni Anovčan s pestrimi življenjskimi izkušnjami. Njegovo življenje je zanimivo z mnogih pogledov: bil je delovodja zidarjev (tudi po državah tretjega sveta), pevec v mnogih pevskih skupinah in gasilec ter oče petim hčerkam.

Mojca Simonič, besedilo
Osebni arhiv, fotografija

Anovčani Janeza v večini kličejo kar po domače: "Anzek."

Gospod Janez, kako se je začela vaša življenjska pot? Ste od nekdaj živeli tukaj, v Ledineku?

Tako je, rodim sem se leta 1937 v domači hiši v Ledineku. Moja starša sta bila viničarja, zato sta večino dni v letu morala delati pri večjih kmetih, da smo lahko preživeli. Odraščal sem z dvema sestrama in enim bratom. Bil sem najmlajši otrok, tako da je zame večinoma skrbel starejši brat, sestri sta namreč v tem času kot deklici že služili pri bogatejših družinah.

Osnovnošolsko izobraževanje ste verjetno opravljali pri Sveti Ani?

Res je. V šolo smo takrat zahajali peš, jeseni in spomladi običajno bosí, pozimi pa v navadnih gumijastih škornjih, v katerih so tičale naše boste noge, ovite s krpami, saj ni bilo denarja za nogavice. Uspešno sem opravil osemletko, nato pa sem se vpisal na gradbeno šolo v Mariboru. Opravil sem tudi dodatno šolo za gradbenega delovodjo. V Maribor sem se več kot 6 let vsak delovni dan po makadamski cesti vozil s kolesom, in to ne glede na to, ali je bila sončna pripeka, veter z dežjem ali sneg. Od doma sem se odpravil ob pol štirih zjutraj in vedno pravočasno prispel, običajno moker od znoja. Šele kasneje sem si lahko kupil moped in postal »pravi gospod« (smeh).

Kje pa ste se kasneje zaposlili?

Moja prva služba je bila pri Stavbarju v Mariboru. Najprej sem delal razna zidarska dela kot gradbenik. Po desetih letih sem nekaj časa služboval v Avstriji, kjer sem se dobro seznanil s strojnimi ometi, ki jih pri nas še ni bilo. To tehniko dela sem potem uvedel v lenarškem podjetju Centrovod, kjer sem se zaposlil kot delovodja skupin, ki so opravljale nanos ometa strojno. Ker je bila to v tistih časih inovativna tehnika v gradbeništvu, smo dobivali delo ne samo po celi Sloveniji, ampak tudi na celotnem območju bivše Jugoslavije in v tujini. Če se samo spomnim, koliko kilometrov sem prevozil po različnih gradbiščih, od Portoroža do Dubrovnika, od Zagreba do Sarajeva, bi se pokazala kar lepa številka.

Kaj pa službenje vojaškega roka?

Odslužiti sem moral 2 leti. Skupaj z 2600 vojaki sem bil leto dni v Surdulici, v južni Srbiji. Ker sem se poškodoval, so me zdravniki poslali domov. Po enem letu sem se moral vrniti v vojsko, a tokrat so me poslali v planinsko brigado na Bohinjsko Belo, s katero sem prekriziral slovenske Alpe.

Vrnili ste se torej nazaj domov in na delo – ali vam je kateri izmed projektov, ki ste jih vodili, ostal še posebej v spominu?

Če pomislim na Slovenijo, je med posebnimi projekti skoraj dveletno vodenje gradnje Hotela Bernardin v Portorožu, v naši okolici pa na primer blok ob Okrepčevalnici Šenk pri Sveti Ani in stavba Pristan v Mariboru, Elrad v Gornji Radgoni ali pa številne stavbe, ki smo jih gradili v Lenartu – celotna stavba gostilne 29, stavba, kjer sta danes podjetji Alpina in Mladinska knjiga, pa tudi poslovno-stanovanjski objekt, kjer so danes Avtošola Leze in Kreativna pika, d. o. o., ter stanovanja nad njimi ... Bilo je še veliko drugih zanimivih gradenj, od stanovanjskih do poslovnih, predvsem pa hotelov in tudi zasebnih hiš. Veliko sem zidal tudi po domačem kraju – od celotnih hiš, kleti, kmetijskih objektov, kaminov in krušnih peči pa vse do okrasnih del iz braškega kamna, ki je zelo uporaben za zunanja dela

oziroma za pročelja.

Kaj pa tujina – katere projekte ste vodili v tujini?

Veliko časa sem preživel v tujini – s skupinami gradbenikov smo se med drugim odpravili tudi v Irak. Pot je bila naporna, spomnim se več kot 250 km dolge puščave, skozi katero smo se peljali z »lisico«. Tako se je namreč imenoval takratni velik posebni avtobus, primeren za vožnjo v vročem peščenem okolju. V tistih

krajih so bili že takrat standardi za gradnjo izredno visoki. Zelo so bili zadovoljni s keramiko, ki je bila iz Jugoslavije. Omeniti moram tudi to, da sem lahko z Iračanom, ki je takrat sicer študiral v Mariboru, kjer je bila tudi moja hčerka, a se je za počitnice vrnil domov, obiskal večino znamenitosti v Bagdadu, ki je zgodovinsko mesto. Močno me je očarala osrednja džamija, ki je bila res velika in veličastna, v notranjosti pa vsa obdana z zlatom. Povabil me je tudi v svoj dom, kar je izjemno velika čast za tujca, še posebej za tujca druge vere.

Zelo daleč ste šli z gradbeniki iz naših krajev – kaj vas je tam najbolj presenetilo, kaj je bilo že takrat drugače kot pri nas?

Razen arhitekture, ki se je zelo razlikovala od naše »socialistične«, izjemnih umetniških stavb in drugačnega načina življenja, so me presenetile stroge kazni. Če se je zgodila tatvina, so tatu brez vprašanja odsekali prst ali roko.

»Socialnih problemov« tam niso poznali; vsak je imel, kolikor je lahko pridelal, z nafto bogata država je skrbel za svoje ljudi. Po številu zaštitih obročev na pokrivalu moških smo na primer vedeli, kako bogat je kdo ... In še nekaj: en moški je lahko imel več žena (smeh).

Ko sva že pri ženah – kaj pa vaša žena?

Poročila sva se leta 1957. Z ženo Gizelo imava 5 čudovitih hčera. Ustvarila sva si dom tukaj, v Ledineku. Danes imava 8 vnukov in vnukinj ter 2 pravnukinji. Žena je steber naše družine. Zaradi mojega terenskega dela je vsa skrb za dom ležala na njej, skrbel je, da je bila zemlja obdelana, da je bilo poskrbljeno za otroke in zame. Praznovala sva že zlato poroko, potem pa še diamantno, kar pomeni, da sva že več kot 60 let v zakonu. Mladim je danes verjetno to težko predstavljivo ...

Kako pa ste preživljali vaš prosti čas – koliko ga je ob delu sploh bilo?

Zmeraj sem rad prepeval. Najprej sem prepeval pri Ljudskih pevcih Svete Ane, nato pa 10 let pri Anovškem oktetu. Kasneje sem začel prepevati pri Obrtniškem zboru v Lenartu – član tega zbora sem bil 31 let in v tem času smo gostovali na številnih prireditvah po Sloveniji, Avstriji, Madžarski in Švici. 20 let nas je vodil Anovčan Milan Eder. Več kot 60 let pa sem sočasno prepeval tudi pri Cerkvenoprosvetnem pevskem zboru KD Sveta Ana. V spominu mi ostajajo številna gostovanja in izleti, ki so v meni pustili prijetne nepozabne spomine na druženja. Ob vsem tem sem tudi član Prostovoljnega gasilskega društva Sveta Ana in Društva upokojencev Sveta Ana. Na stenah moje hiše visijo številna priznanja, ki sem jih prejel za svoje delovanje, med drugim tudi zlata Gallusova značka in priznanje za več kot polstoletno petje pri cerkvenem zboru. Veliko je še spominov, ki se jih ne da na kratko strniti v najin pogovor, pomembno pa je, da človek ohrani tiste lepe in dobre, da se spominja veselih dni in dobrih ljudi, saj nam vse to na stare dni lepša in lajša življenje.

Spoštovani Janez, ponosni smo, da imamo med občani številne izkušene na različnih področjih in takšne s pestrimi življenjskimi doživetji, kot so tudi vaša. Želim vam, da bi vam zdravje služilo in bi o svojih izkustvih še velikokrat spregovorili ter s svojimi zgodbami bogatili mlada srca.

Potujoči utrinki ... o poslanstvu knjižničarjev – potujočnikov

Mojca Simonič, besedilo in fotografija

V nedeljo, 22. oktobra, je v Avli Antona Fašinga potekala predstavitev knjige avtorice Ksenije Trs z naslovom Potujoči utrinki. Dolgoletna knjižničarka – že tri desetletja živi svojo »potujočo štorijo« – je v pogovoru s Stanetom Kocutarjem predstavila poslanstvo in dejavnost

potujočih knjižnic. Šaljivo je povedala, da je njen DNK v obliki pnevmatike in da je njena krvna skupina nafta. V knjigi lahko bralci spoznajo poslanstvo potujočih knjižničarjev in zgodbe o bralcih, ki z njimi prepletajo take in drugačne vezi. Dogodek so popestrile članice Etnografske skupine

Turističnega društva Sveta Ana.

Ob koncu predstavitve se je avtorica pošalila, da je do vseh prijazna, do otrok pa še posebej, saj nikoli ne veš, kateri od njih bo čez nekaj let župan. Župan Martin Breznik se ji je ob zaključku zahvalil, da je knjigo predstavila tudi v Sveti Ani.

Skladnost naravne gradnje in poslovne odličnosti v novem poslovno–stanovanjskem objektu na Krivem Vrhu

Mojca Simonič, besedilo in fotografija

Poslovno–stanovanjski objekt na Krivem Vrhu, katerega gradnjo vodi podjetje Gradnje Lenart, d. o. o., že dobiva svojo končno podobo. Projektni pogoji Občine Sveta Ana so bili prilagojeni najvišjemu standardu gradnje, ki zahteva vgradnjo kar največ naravnih materialov, ki sovpadajo v jedro občine.

V kletnih prostorih so garaže stanovalcev, shrambe in tehnični prostori, pritličje pa je namenjeno

izključno poslovnim dejavnostim. V prostorih pritličja se bo razprostiralo približno 300 m² trgovine s skladiščem, 70 m² bo namenjenih lekarniški dejavnosti. »Poslovni prostori so projektirani po zadnjih standardih: visoka višina prostorov, steklene stene vzdolž celotnega objekta, poseben prostor, namenjen shranjevanju vozil, in veliko parkirišče pred objektom (29 parkirišč), kar bo vsekakor izboljšalo kakovost storitev – imajo torej vse, kar imajo tudi velike trgovine,« nam

pove Blaž Bračko iz podjetja Gradnje Lenart, d. o. o.

Direktor podjetja Kea, Boštjan Kukovičič, nam pove, da v novem marketu pri Sveti Ani načrtujejo ponudbo, ki bo omogočala tako dnevne kot tedenske nakupe za gospodinjstva. Doda še, da bo poseben poudarek na oddelkih s ponudbo sadja in zelenjave, hlajenih delikatesnih in mlečnih izdelkih ter mini pekarni s ponudbo kruha in pekovskega peciva. »Oddelek, imenovan Kozolec, bo namenjen

lokalni skupnosti in proizvajalcem domačih lokalnih izdelkov iz okolice Svete Ane,« še doda Kukovičič. V novi trgovini bo 6 zaposlenih, načrtujejo tudi del novih zaposlitev. V 1. in 2. nadstropju objekta pa je 10 stanovanj. Stanovanja so od enosobnega pa vse do luksuznega 3-sobnega. Grajena so iz križno lepljenega lesa (CLT), z lesenimi

okni, toplotno črpalko, vsako stanovanje je orientirano na vzhod – zahod in omogoča osvetlitev čez celi dan ter prečudovite poglede. Vsak stanovalec se lahko z lastniškega parkirnega mesta v kletnih prostorih do stanovanja zapelje z dvigalom. Poudarek je torej na naravni gradnji in kakovosti bivanja.

Martinovo – praznik rojstva vina

Pri Sveti Ani je sveti Martin opravil svoje delo. Mošt je spremenil v vino, Anovčane in ostale goste pa v še večje veseljake, saj so ponovno imeli priložnost za druženje ob prijetnem dogodku.

Mojca Simonič, besedilo
Milan Rajter, fotografija

Kljub nelagodnim vremenskim pojavom, ki so letošnje leto prizadeli tudi mnoge pridelke, so vinogradniki pridelali kakovostno vino. V soboto, 11. novembra, prav na god sv. Martina, je v središču Svete Ane potekalo tradicionalno martinovanje. Farni župnik Anton Fras je krstil mošt in ga spremenil v vino. »Začeli

smo s tradicionalnim krstom mošta, dogajanje pa smo popestrili z vložki našega kulturnega društva. Prikazali so skeč, zapel je pevski zbor in nastopila je folklorna skupina. Prav tako so zapele nekaj pesmi naše ljudske pevke turističnega društva,« je o dogodku povedal Viktor Kapl, predsednik Vinogradniškega društva

Sveta Ana. Da je program tekkel, je skrbel Feliks Berič, predsednik Turističnega društva Sveta Ana, za gastronomsko ponudbo pa so poskrbeli vinogradniki v sodelovanju z Društvom kmečkih žena in deklet, pri čemer je vino ponudilo več anovških vinogradnikov. Seveda pa, kot je značilno za Sveto Ano, ni manjkalo glasbe, da so se lahko gostje ob njej zavrteli. Zanj so poskrbeli člani Kulturnega društva Sveta Ana.

Sveta Ana je v marsičem drugačna in posebna; tudi v tem, da ima občina svojo klet kar pod občinsko stavbo. Ta je bila na voljo za ogled in zlahtno kapljico tudi na dan martinovega praznovanja. Preden so gostje stopili proti kleti, pa so v občinski avli lahko videli tudi likovno razstavo Malo mešano, ki so jo otvorili v preteklem mesecu – likovnika, ki razstavljata tokrat, sta Barbara Štrakl Borlovan in

Romeo Štrakl.

Naj praznik preprostih stvari –

veselja, druženja in prijateljstva – na območju vinorodne Svete Ane živi tudi v prihodnje.

Liga prvakov v namiznem nogometu, med njima novinca iz ŠD Jež

Matej Kocbek, besedilo
Arhiv društva, fotografija

17. in 18. novembra je v Rimu potekalo tekmovanje z nazivom European Champions League 2023, kjer je sodelovalo 23 moških ekip na 33 mizah, skupaj 341 tekmovalcev. Slovenci smo imeli eno ekipo z imenom FOOS KRU, športno društvo iz Trojan, ki je letos osvojila državno ekipno tekmovanje in si s tem prislužila pravico nastopa na tem velikem tekmovanju. Ekipo so zastopali kapetan Matevž Jeras, Matej Kocbek (ŠD Jež), Damian Murgec (ŠD Jež), Dejan Peruci, Tilen Sorč in Rok Šoštarič.

V eliminacijah smo imeli 3 tekme. To so bile ekipe Poljske, Bolgarije in Avstrije. Skupina je bila težka, med njimi je bila tudi omenjena skupina iz Avstrije, ki so lani osvojili ligo prvakov. Predvidevali smo, da bodo želeli na vsak način ubraniti naslov, kar jim je tudi uspelo. V eliminaciji smo z omenjeno ekipo igrali tretjo tekmo in izgubili 27:40. Klub porazu, smo od mize odšli z dvignjeno glavo in na nek način vseeno bili zadovoljni

z rezultatom. V četrti tekmi, na izpadanje smo dobili ekipo Idaes UDSCB Porto iz Portugalske, s katero smo žal izgubili 28:40 in posledično tudi izpadli iz elitnega tekmovanja.

Na koncu je ekipa FOOS KRU

osvojila 19. mesto, naši severni sosedje Avstrijci pa so ubranili lanske naslove lige prvakov. Pokazali smo ekipni duh, igrali smo s srcem, bili smo motivirani, ampak na koncu nam je vseeno zmanjkalo malo več znanja in sreče.

muzikal

KEKEC

Prisrčno vabljeni ...
... v petek,
24. novembra,
ob 17. uri,
v Športni
dvorani
Sveta Ana.

OSNOVNA ŠOLA
Sveta Ana

Dvajset let glasbenega ustvarjanja v kraju, ki živi za kulturo

Barbara Ribič, besedilo
Maksimiljan Krautič, fotografija

Jurovski oktet se je oblikoval jeseni leta 2003, ko je organizacijski vodja Franc Črnčec po več kot dvajsetih letih ponovno želel obuditi večglasno moško petje v Jurovskem Dolu. »Že prej smo imeli oktet z istim umetniškimi vodjo – Francijem Divjakom. Ob priložnosti sva bila na isti prireditvi in je beseda nanesa na to, ali bi se dalo, da bi ponovno obudili Jurovski oktet. Takrat je on privolil, da bo vodil, ostalo organizacijo pa bi prevzel jaz. V pol leta nam na osnovi prej sodelujočih ni uspelo sestaviti nove zasedbe, zato smo začeli na novo. Nekaj je vseeno »starih«, večina pa se nam je pridružila na novo. Jeseni 2003 smo začeli z vajami. Od takrat naprej smo delovali redno, razen v času korone smo mirovali, ker ni bilo možnosti vaj oziroma nastopanja. Delali smo dolgo z isto zasedbo oziroma zgolj z nekaj manjšimi menjavami,« začelke Jurovskega okteta oriše Franc Črnčec.

V teh letih so posneli in izdali kar tri zgoščenke. Na prvi iz leta 2009 najdete slovenske ljudske in umetne pesmi, druga vsebuje božične pesmi in je izšla leta 2012, na tretji zgoščenki z naslovom *Pri farni cerkvi* pa so zbrane slovenske ljudske pesmi. Ta je luč sveta ugledala leta 2018.

V času korone, ko so bile še tako preproste oblike druženja otežene oziroma okrnjene, se je marsikatera (glasbena) skupina soočila z veliko prepreko. Tako ko se je stanje umirilo in se je življenje začelo vračati v normalne tirnice, je bilo marsikaj drugače. Vsi smo bili leto ali dve starejši, odvadili smo se družabnega življenja, marsikje je ostal prisoten strah. »Po koroni dva iz prejšnje zasedbe nista več želela sodelovati. Ponovno smo bili prisiljeni iskati okrepitve, a tokrat smo imeli srečo. Pevovodja je kar dva svoja vnuka navdušil za sodelovanje z nami,« pove Franc in nasmejan pogleda ob sebi sedečega Domna Korošca.

Domen pripoveduje, kako ga je dedek neko nedeljo ob kavici povabil, da se jim pridruži. »Oba z Damirjem je vedno zanimal glasbeni svet, imela sva že izkušnje z zborovskim petjem. Ni trajalo dolgo, da se je beseda o mladi pridobitvi

razširila in v kraju se je še en fant odločil, da se nam pridruži. Poleti 2022 je pomlajen Jurovski oktet ponovno začel z vajami, takoj so se začeli tudi nastopi. Prejšnji člani zdaj pravijo, da se ob nas počutijo mlajše, sveži glasovi pa so tudi sicer odlična nadgradnja našega petja. Kot »oktet« smo zdaj polni, nas je dovolj, a so mladi vseeno dobrodošli. Tudi zanje bi našli prostor med nami.«

Franci Črnčec, Ivan Ornik, Mirko Živko, Vojko Bračko, Domen Korošec, Roman Črnčec, Sergej Črnčec, Damir Korošec in umetniški vodja Franci Divjak se vsak ponedeljek srečujejo na vajah. Te običajno trajajo uro ali dve, pred posebnimi nastopi ali koncerti pa so lahko tudi intenzivnejše, pove Domen: »Včasih se dobimo tudi dvakrat ali trikrat na teden, tako smo se pripravljali tudi za minuli koncert ob dvajsetletnici delovanja Jurovskega okteta.«

Kako uspešen je bil omenjeni koncert? »Koncert je bil proti pričakovanjem – na isti dan je bilo v kraju namreč ogromno dogajanja – resnično dobro obiskan. Povabilo na dogodek smo delili na družbenih omrežjih in tudi spletnem mediju Ovtar24.si, kar je pritegnilo veliko obiskovalcev tudi od drugod, ne le iz naše občine. Imeli smo še goste – Mariborski oktet, ki je prvič pel v Jurovskem Dolu,« odgovarja Franc. »Za tovrstne aktivnosti in dogodke gre ogromno časa in truda, a prinašajo tudi neizmerno veselje. Najlepše plačilo je iskren aplavz. Tudi to, da v domačem kraju napolnimo dvorano, je res nekaj neverjetnega,« še doda Domen. Trije mladi fantje v zasedbi se že poznajo tudi med občinstvom – minulemu koncertu je prišlo prisluhnit kar nekaj mladih obiskovalcev.

Jurovski oktet pa je tudi sicer izjemno aktiven, skorajda ne mine teden brez takšnega ali drugačnega nastopa. Rad se odzove povabilom na različne dogodke – otvoritve, srečanja, osebna praznovanja. »Radi tudi koga presenetimo. Takrat so navdušeni tako oni kot mi,« pravi Domen. Vsako leto zaznamujeta dva večja dogodka v njihovi organizaciji.

Tretjo soboto v juniju na znamenitem jurovskem trgu pripravijo že tradicionalno *Srečanje oktetov in malih vokalnih skupin* – letošnje je bilo že jubilejno deseto. V decembru pa sledi še *Božični koncert*. Franc

napove: »Za letošnjo izvedbo že izbiramo gosta – običajno ga poiščemo kar med domačini, a za zdaj še ne izdamo kaj več. V teh desetih letih srečanj oktetov smo spoznali recimo sto sestavov, z

nekaterimi izmed njih smo spletli močne vezi ... Tako da kar se gostov tiče, imamo zmeraj širok nabor možnosti, vsakič pa izberemo nekaj novega. Pustite se presenetiti. Vabljeni!«

Koncert ob 20. obletnici delovanja Jurovskega okteta

Vida Ornik, besedilo
Maksimiljan Krautič, fotografija

Ker so obletnice čas za obujanje spominov, so se v nedeljo, 29. oktobra, v pesmi in besedi vrnili v čas, ko so jurovski pevci vrgli v zemljo prva semena. Vsa semena so uspešno vzkllila, lepo rasla in v 20 letih tudi bogato rodila, Jurovski oktet pa je v tem obdobju pomembno prispeval k utripu v občini ter redno in uspešno bogatil kulturno dogajanje v njej.

Za popestritev lepega glasbenega doživetja ob okroglem jubileju Jurovskega okteta so poskrbeli glasbeni gostje, in sicer pevci Mariborskega okteta, ki v sebi nosijo iste zgodbe srca kot naši slavljenici, le da Mariborski oktet svojo uspešno pevsko zgodbo piše že 50 let. Polno dvorano poslušalcev v Jurovskem Dolu so navdušili s svojo mladostno energijo in skrbno izbranim glasbenim repertoarjem.

Na prireditvi so bili podeljeni tudi jubilejna priznanja in značke Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, ki jih je podelila podpredsednica Sveta OI JSKD Lenart Anita Kralj Pavkovič. Častno Gallusovo značko za 55-letno delovanje na glasbenem področju ljubiteljske kulture je prejel **Vojko Bračko**, častno Gallusovo značko za 40-letno delovanje pa **Franc Črnčec**. Priznanje Sveta OI JSKD Lenart za 20 let delovanja na glasbenem področju so prejeli **Roman Črnčec**, **Bogomir Živko** in **Ivan Ornik**. Jurovski oktet je prejel jubilejno priznanje za 20 let delovanja, **Franc Divjak** pa jubilejno priznanje za 50 let delovanja na glasbenem področju. Lahko bi rekli, da je Jurovski oktet v tem času postal zaščitna znamka domače občine. Zato jim je ob tej

priložnosti čestital tudi župan Peter Škrlec. V imenu Kulturnega društva Ivan Cankar je slavljenca nagovoril tudi predsednik društva Miroslav Breznik, ki je pevcem prav tako čestital in izpostavil dejstvo, da so lepo zgodbo o dvajsetletnem uspešnem delovanju spisal tudi zato, ker jih ne družijo samo neizmerna ljubezen do slovenske pesmi, ampak so prijatelji tudi v zasebnem življenju. Zadnje oktobrsko nedeljo so tako v Jurovskem Dolu praznovali preteklost, ki je obogatila, sedanjost, ki nas navdihuje, in prihodnost, v kateri bo, vsaj upamo tako, Jurovski oktet še naprej bogatil svet z ubrano slovensko pesmijo. V slovo prazničnemu popoldnevu so na pragu dneva reformacije zadoneli glasovi Jurovskega in Mariborskega okteta v pesmi Slovenec sem.

Nastop Jurovskega okteta v Kazinski dvorani SNG Maribor, 29. 10. 2005

Anton Konrad z Malne praznoval 90. rojstni dan

Okrogli jubilej je na začetku novembra praznoval Anton Konrad z Malne. Praznovanje je potekalo v krogu najbližjih in z županom Petrom Škrlecem, ki mu je iskreno čestital. Po vojski, ki jo je odslužil v Štipu, je delal kot traktorist v AK Lenart in nato postal samostojni avtoprevoznik do upokojitve leta 1990. Z ženo Marijo Bauman je bil poročen 61 let, ko je leta 2020 umrla. Razveselijo ga obiski štirih otrok, devetih vnukov in treh pravnukov. Še vedno se vozi z avtom, igra harmoniko in še danes redno beleži dogajanje v svoj dnevnik.

Sprejemanje drugačnosti skozi pesniško izražanje

Vida Ornik, besedilo
Maksimiljan Krautič, fotografija

V petek, 20. oktobra, je v Kulturnem društvu Ivan Cankar Jurovski Dol potekal literarni večer, ki so ga poimenovali »Po poteh belega metulja«.

V vabilu so organizatorji – Kulturno društvo Ivan Cankar Jurovski Dol – zapisali, da bodo na prireditvi osvetlili osebni, umetniški in literarni vidik življenja pesnice, pisateljice, prevajalke, tolmačke in lektorice Agnes Kojc. Lahko bi rekli, da so to le formalne, suhoparne besede, dokler se pred nami ni pojavila ona. Izjemna mlada ženska, ki ji življenje na nobeni postaji ne prizanaša s preizkušnjami.

Agnes Kojc je 27-letnica, ki se je rodila s cerebralno paralizo. Kljub svojemu dobrovoljnemu in pozitivnemu značaju je v sebi dolga leta nosila skrito bolečino nesprijemanja okolice, saj zaradi življenja na vozičku ni mogla biti

popolnoma integriran del skupine. Tako je začela pisati. Na začetku je svoje ustvarjanje skrivala. Ko se je opogumila in svoje pesniško ustvarjanje ob pravi priložnosti pokazala pravi osebi, je dobila potrditev, da dela dobro. Svoje umetniško izražanje je začela deliti z javnostjo na družabnih omrežjih pod imenom Poezija belega metulja.

A omenjeni literarni večer ni bil le predstavitev umetniškega opusa mlade pesnice in pisateljice. V tem večeru so zbrani lahko slišali osebno izpoved mladega dekleta, ki cerebralno paralizo sprejema kot »svojega zvestega spremljevalca«. Iz tega »razmerja« z veliko radostjo gradi svojo prihodnost, zahvaljujoč vzpostavljenemu sistemu osebne asistencije, ki ji omogoča, da se lahko aktivneje in polnovredneje vključuje v družbeno življenje.

Agnes je na literarnem večeru kot

najsvetlejša zvezda žarela v pogovoru pred svojimi domačimi, domačini in povabljenimi gosti ter iskreno in sproščeno spregovorila o spoznavanju in sprejemanju svoje drugačnosti, ovirah, ki jih v povezavi s svojo drugačnostjo uspešno premaguje, spoznanju, da njen duh ni na vozičku, svojih navdihih pesniškega izražanja in najljubših tematikah, skrbno premišljeni izbiri študija, svojem poklicnem oziroma raziskovalnem področju, sodelovanju na številnih književnih natečajih in literarnih večerih, verovanju v Boga in molitvi, prizadevanjih za vključevanje invalidov v družbeno življenje in še o čem. Večer je bil enostavno prekratek za vse, kar je poslušalce zanimalo in kar bi Agnes še želela podeliti z njimi. Za doživeto in čustveno prebiranje Agnesine poezije je poskrbela njena botrica in dolgoletna

družinska prijateljica Zdenka Krautič.

Ker je Avla Fredija Neuvirta v Kulturnem domu Jurovski Dol tudi lep razstaveni prostor, so v tem večeru na ogled postavili likovne izdelke, ki so nastali izpod spretnih rok stanovalcev Socialno varstvenega zavoda Hrastovec. Ob tej priložnosti je bil z njimi tudi direktor zavoda Aleksander Gungl, ki je vse prisotne nagovoril in se zahvalil za možnosti vključevanja stanovalcev zavoda v širšo skupnost.

Izjemno doživeto osebno izpoved

mlade umetniške ustvarjalke Agnes Kojc je s skrbno izbranimi glasbenimi vložki popestrila pevka Sara Koler Urbanič. Ko je po polni avli zadonela pesem, se je ob besedah »Ti si ta luč sveta, biser, poslan z neba, ki razsvetljuješ dan« marsikomu orosilo oko.

Življenjska zgodba Agnes Kojc prav vsem prinaša globoko sporočilo, da lahko človek z neizmerno ljubeznijo, osebno vero in voljo do klesanja diamanta doseže svoje sanje, če trdno verjame vanje.

NK Jurovski Dol se je spopadel z NK Maribor

Nina Zorman, besedilo
Maksimiljan Krautič, fotografija

V drugem krogu Pokala Pivovarne Union je nogometna ekipa **NK Jurovski Dol** zadnji dan v oktobru odigrala izjemno pomembno tekmo v Ljudskem vrtu v Mariboru. ČetrtoLigaš iz Jurovskega Dola se je pogumno in srčno podal v areno, kjer so se njihovi igralci soočili s 16-kratnimi slovenskimi prvaki – NK Maribor. Čeprav so se vijoličasti veselili zmage s **končnim rezultatom 9 : 0**, je to srečanje tako za igralce kot za navijače (Bad Red Boys) nepozabna izkušnja za Jurovski Dol. Srečanje si je ogledalo okoli 3.500 gledalcev, za močno podporo pa so poskrbeli tudi naši navijači iz Slovenskih goric – teh je bilo več kot 1.200!

Vodstvo Maribora je hitro zagotovilo svojo prednost, vendar je NK Jurovski Dol igral s srčnostjo in pogumom ter se upiral po najboljših močeh. Mreža je padla že v četrti minuti, ko je Marcel Lorber s pravim golom izkoristil priložnost in odprl vrata za domače. Čeprav so se vrstili zadetki v korist NK Maribor in

končni rezultat ni bil v korist Jurovskega Dola, so se nogometaši iz našega konca izkazali z izjemno vztrajnostjo in borbenostjo. Navijači, ki so množično prišli podpret svoje domačine, so bili ponosni na svoje moštvo, ki ni izgubilo duha niti v težkih trenutkih. Plapolanje jurovske zastave ter izjemna in glasna podpora navijačev sta marsikomu dala krila in jim bila v ponos.

Strelici: 1 : 0 Lorber (4.), 2 : 0 Lorber (27.), 3 : 0 Jakupović (34.), 4 : 0 Divjak (35./ag), 5 : 0 Kolar (45.), 6 : 0 Laušič (55.), 7 : 0 Skuka (79.), 8 : 0 Jakupović (82.), 9 : 0 Jakupović (88./enajstmetrovka)

Ta tekma je predstavljala ogromen korak naprej za NK Jurovski Dol, ki je član 1. lige MNZ Maribor, saj so se na igrišču izkazali s svojo strastjo do nogometa. Čeprav so se naši junaki soočili z zahtevnimi nasprotniki, so odšli z dvignjenimi glavami in z izkušnjo, ki bo v prihodnosti dragocena.

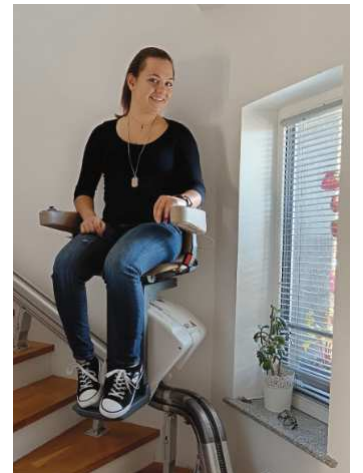
Skupnost se je združila in omogočila Miheli lažje življenje

Nina Zorman, besedilo
Osebni arhiv, fotografija

Na začetku januarja smo poročali o Miheli Bauman, 23-letni Jurovčanki, ki se že vse svoje življenje spopada s cerebralno paralizo. Zaradi te bolezni hoja postaja vedno težja, zaradi česar je za premagovanje stopnic v svojem domu potrebovala poseben pripomoček – stopniščni dvizni stol. V želji, da bi ji omogočili kakovostnejše in samostojnejše življenje, se je obrnila na širšo skupnost, ki se je združila in ji pomagala z zbiranjem sredstev. Mihela je v oktobru prejela stopniščni dvizni stol, ob tem pa dejala, da ni besed, ki bi lahko izrazile njeno hvaležnost.

Mihela Bauman živi s svojo družino v hiši v Jurovskem Dolu, vendar ta ni bila v celoti prilagojena in dostopna, kar ji je oteževalo vsakdanje življenje. Ključna ovira je bilo 17 stopnic, ki

so vodile do njenega nadstropja. Z zbiranjem donacij prek Društva študentov invalidov Slovenije so ljudje iz vseh koncev države prispevali sredstva za nakup stopniščnega dviznega stola. Mihela je bila ganjena in hvaležna za podporo, ki jo je prejela, ter ob tem dejala: »Uspelo nam je! Ni besed, ki bi lahko izrazile mojo hvaležnost. Zdaj lahko grem gor in dol, kadar se mi zahoče, in ne, ko mi to noge dopuščajo. V zgornje nadstropje lahko nesem skodelico ali pa košaro s perilom, česar prej nisem zmogla. Konec koncev sem že odrasla oseba, ki želi biti popolnoma samostojna in se ne zanašati na starše, da mi kaj prinesejo. Bo pa zagotovo z leti pomagal tudi staršem, saj sta tudi onadva vedno starejša. Škoda je le, ker je dvigalo malo počasno, ampak tehnologija gre naprej in

morda bodo v prihodnosti izumili tudi turbo motorje.« Zgodba Mihele Bauman je navdihujoča zgodba o solidarnosti in podpori, ki jo lahko skupnost nudi posameznikom v stiski.

Praznovanje martinovega

Nina Zorman, besedilo
Toni Konrad, fotografija

V nedeljo, 12. novembra, se je v dopoldanskem času na trgu v Jurovskem Dolu odvil praznik vinske kulture – Martinovanje 2023. Po sveti maši je sledil krst novega vina, ki ga je opravil domači župnik Janko Görgner.

Domači ponudniki so z veseljem obiskovalcem predstavili svoje vino, ki je bilo s posebno ljubeznijo pridelano v teh vinorodnih gričih, poleg tega pa so na stojnicah ponujali tudi različne domače dobrote. Martinovanje je organiziralo Društvo vinogradnikov Jurovski Dol, ki je poskrbelo, z glasbeno popestritvijo pa je navdušil domači Jurovski oktet.

Članice OORK Sveti Jurij v Slovenskih goricah so v sodelovanju z Zdravstvenim domom Lenart

opravljale brezplačne meritve krvnega tlaka, holesterola in sladkorja v krvi. Te koristne meritve so potekale v Avli Fredija Neuvirta v kulturnem domu.

Kruh za zajtrk. Zlate hruške za večerjo.

Aleksandra Papež, besedilo
Rosana Lorbek, fotografija

Jesen je v naši knjižnici bogato obrodila. Naše knjižne police smo dopolnili z več novostmi, za mlade in odrasle bralce. V priročnikih najdete uporabna dejstva in nasvete o skorajda vsem. Tako si lahko oči odpočijejo od zaslonov ter kak trenutek več namenijo besedam in ilustracijam na papirju.

V oktobru smo pripravili dogodek Odkrivamo literarne talente vseh generacij ter navdušili 33 posameznikov in posameznikov, ki so nam prebrali svoje zapise, med katerimi so tudi letos prevladovala pesmi. Skozi svoje pisanje so sodelujoči razkrili: sebe, svoja občutja, razmišljanja. Sodelovali so učenci OŠ J. Hudalesa Jurovski Dol, uporabniki VDC Polž, enota Lenart,

varovanci SVZ Hrastovec, stanovalci Doma sv. Lenarta in Doma sv. Agate. Največ je bilo članov društev upokojencev iz širše okolice.

V sklopu praznovanja Občine Lenart smo skozi pravljico ugotovili, da je lepo deliti s prijatelji in tudi s tistimi, ki jih sploh ne poznamo. Zgodbo smo povezali s tradicionalnim slovenskim zajtrkom in jo ponesli v Vrtec Voličina in Vrtec Selce.

Obiskala nas je Pika Nogavička iz Velenja ter podelila bralne žetone, nagrade in bralna priznanja kar 29 mladim bralcem druge sezone Pikine bralne značke. K branju pa vabi že nova vsebina Pikinega bralnega kovčka. Poišcite ga v Knjižnici Lenart, Pika pa je knjige za branje skrila tudi v naših enotah v

Cerkvenjaku, Sveti Ani in Voličini. Z gledališko-lutkovno predstavo o deželi sladkarij sta nas navdušili Mihaela Petrič in Simona Erman. Knjižnica Lenart projekt izvaja v sodelovanju s Knjižnico Velenje.

S sedmošolci z našega območja smo že zakorakali tudi v novo sezono projekta Rastem s knjigo, v kateri prebiramo delo Irene Androjna Modri otok.

V sklopu pobude Bralni utrinki naših županov pa nam je Peter Škrlec, župan Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah, zaupal, da je nazadnje prebral knjigo Karla Štanerja 7000 dni v Sibiriji.

Že vse navedeno je razlog za praznovanje v naši knjižnici! V novembru pa sploh, ko imajo splošne

knjižnice svoj dan in praznujemo kar cel teden – Teden splošnih knjižnic 2023. Ob tej priložnosti smo novo, jubilejno sezono Bralne značke za odrasle začeli prav v tem obdobju. V prav posebni družbi pesnika in pisatelja Ferija Lainščka. Že deseto sezono branja za odrasle v Lenartu smo obarvali z domačnostjo, saj smo izbrali samo avtorje, ki ustvarjajo ali izhajajo iz območja Štajerske,

Prekije in Prekmurja. Knjige v Knjižnici Lenart in njenih enotah najdete na posebnem mestu, da bo izbiranje gradiva po svoji meri lažje.

Letos praznujemo s knjigo kar doma, ker je doma najlepše! V decembrskih dneh pa ne pozabite v naši družbi prižgati štirih bralnih lučk v prazničnem nagradnem izzivu za odrasle bralce in srednješolce.

Panjske končnice skozi čas

Nina Zorman, besedilo
Foto Tone, fotografija

Sredi meseca oktobra so člani Čebelarkega društva Sv. Trojica - Lenart v Avli Jožeta Hudalesa na Občini Lenart odprli razstavo „Panjske končnice skozi čas“, s čimer so začeli praznovanje svoje 120-letnice. Razstavo je pripravila likovno-literarna sekcija Čebelarkega društva Maribor – mesto pod vodstvom Violete Šmon.

Na odprtju razstave so se zbrali člani čebelarke skupnosti, ljubitelji umetnosti in vsi tisti, ki cenijo pomembno vlogo čebelarstva v naši družbi. Predsednik Čebelarkega društva Sv. Trojica - Lenart Anton Žižek je pozdravil zbrane in izrazil svoje veselje ob tej častitljivi obletnici. Podžupan Občine Lenart Franci Ornik pa je poudaril izjemno pomembnost čebelarstva za celotno družbo, saj čebele s svojim delom skrbijo za opraševanje rastlin in trajnostno ravnotežje v naravi. Razstava „Panjske končnice skozi čas“ prikazuje bogato zgodovino in tradicijo čebelarstva v

Sloveniji. Razstava prikazuje raznolikost in bogastvo teh umetniških del, ki so bila skozi stoletja ustvarjena v različnih regijah Slovenije.

Maks Selinšek, predsednik Čebelarkega društva Maribor – mesto, je izrazil ponos nad tem, da razstava potuje po Sloveniji in tujini, občudujemo pa jo lahko tudi v Lenartu. Panjske končnice niso le čudovite na pogled, temveč tudi pripovedujejo zanimive zgodbe, ki odražajo kulturno in zgodovinsko dediščino čebelarstva v Sloveniji.

Poseben glasbeni čar dogodka je dodala Franja Janež, izjemna citrarka, ki je s slovenskimi ljudskimi pesmimi ustvarila čudovito vzdušje.

Razstava „Panjske končnice skozi čas“ bo na ogled v Avli Jožeta Hudalesa v občinski stavbi do 15. januarja 2024 in je odlična priložnost, da se poglobite v čebelarstvo dediščino ter spoznate bogastvo in izjemnost panjskih končnic.

Odprtje 16. mednarodne likovne razstave Barve poletja

Konrad Krajnc, besedilo
Bojan Vrečič, fotografija

Odprtje 16. mednarodne razstave Barve poletja, ki je obelodanila likovna dela, nastala na Krku to poletje, je bilo lep kulturni dogodek v sklopu praznovanja Občine Lenart. Obiskovalcev je bilo veliko, nastopil pa je Adi Smolar. Mladi umetniki so na ogled postavili dela v tehniki akrila in štiri študijske risbe, ki so to poletje nastala v času mednarodne likovne kolonije na otoku Krk. Razstavljali so: Mari Kramberger, Zoja Lorbek, Teo Grah, Asja Žgeč, Nina in Nika Bratkovič, Nina Lorenčič, Lina Šuman in Lili Deu ter štiri mlade umetnice iz Hrvaške: Gabriela

Latinović, Mojca Smode, Juana Volarič in Dorotea Fugošič. Poleg njih so svoja dela dodali še Filip in Merlin Potočki, Tjaša Fekonja, Zara Vezonik, Vid in Nik Živko. Tako se Galerija K. Krajnc lahko pohvali z edino mednarodno poletno likovno šolo v Sloveniji, s programom ustvarjanja zunaj meja Slovenije ter tudi z razstavljanjem v domači galeriji in tujini. Vodja projekta Konrad Krajnc je hvaležen staršem za podporo, mentorici in likovni pedagoginji Talii Posel, Moniki in Srečku Grah, Občini Lenart, Občini Dobrinj na Hrvaškem in vsem donatorjem.

Predstavitev knjige Medijska podoba Slovenskih goric

Katarina Šuster, besedilo in fotografija

V četrtek, 14. decembra, ob 19. uri bo v Kavarni K'fe v Lenartu potekala predstavitev knjige Medijska podoba Slovenskih goric, ki je izšla pri lenarški založbi Kreativna Pika, njeno izdajo pa je finančno podprla fundacija Journalismfund Europe iz projekta Lokalni mediji za demokracijo.

Predstavljena knjiga Medijska podoba Slovenskih goric s podnaslovom Lenart in osrednje Slovenske gorice v časopisnih stolpcih, na radijskih valovih in televizijskih zaslonih: Zgodovinski paberki v medijski podobi Slovenskih goric 1918–2023 skozi dobro stoletje

raziskuje vlogo medijev v osrednjih Slovenskih goricah. Avtor knjige je dolgoletni novinar in publicist dr. Marjan Toš, ki svoje razmišljanje zaključuje tako: „Ne upam si biti prerok, vem pa, da bo življenje vse bolj odvisno od mnogih dejavnikov, vključno z maščevanjem narave, ki

tud Slovenskih goric ne bo zaobšlo. Tako kot vsa druga okolja bo tudi lenarško območje potrebovalo kritično ogledalo, v katero se bodo ljudje lahko pogledali. In to ogledalo jim lahko najboljše nastavlja družbenokritični mediji vseh razsežnosti in vseh barv. Tako je bilo nekoč in tako bo tudi jutri!“

Predgovor h knjigi sta napisala novinarska kolega, znana v Slov. goricah: Melita Forstnerič Hajnšek in Stane Kocutar. Vsi, ki se boste predstavitev udeležili, si boste lahko brezplačni izvod knjige odnesli domov.

OK Zoja Lenart uspel preboj v 1. slovensko ligo

Barbara Ribič, besedilo
Arhiv kluba, fotografija

1. liga – vzhod pod okriljem Odbojarske zveze Slovenije, v kateri v kategoriji starejših deklic igrajo dekleta, ki obiskujejo zadnja dva razreda osnovne šole, bo v prihajajoči sezoni bogatejša za ekipo iz Slovenskih goric. Starejše deklice Odbojarskega kluba (OK) Zoja Lenart so med kvalifikacijami v osmih tekmah nabrle kar šest zmag in se tako uspešno povzpele na vrh lestvice. Trener Darko Zimič uvrstitev med najboljših 16 ekip v državi ocenjuje kot "vrhunski rezultat", sploh za majhen klub, ki se vsakodnevno spopada s številnimi ovirami, in dodaja: "V tej kategoriji, kategoriji starejših deklic, sicer nastopa nekaj več kot 100 ekip in priti med najboljših 16 je zagotovo vrhunski rezultat. Sploh glede na pogoje dela, število, izbor ... Glede na vse, kar že veste. Dekleta so si svoje mesto v prvi ligi pošteno izborila, dokazala so, da zmorejo, da znajo, da lahko igrajo z najboljšimi. Kaj to pomeni za vnaprej, pa bomo še videli. Celoten

proces skupaj z uspehi in porazi je zanje šola in dobra izkušnja hkrati. Zagotovo nas čaka velik izziv, vse tekme bodo težke."

V prvem krogu kvalifikacij so dekleta v skupini A sicer premagala ekipo ŽOK Ptuj in Visit Braslovče I. V drugem krogu so v skupini H najprej dosegla dve zanesljivi zmagi z 2 : 0 proti ekipama ŽOK Sobota A in Ruše; na odločilni tekmi z domačinkami iz Šempetra pa so žal po še eni srčni predstavi, polni preobratov, klonile s 15 : 12 v odločilnem nizu. V tretjem krogu so dekleta ob porazu proti ŽOK Ljutomer z brezkompromisno, kolektivno igro, praktično do zadnjega atoma svojih moči, zabeležila še dve zmagi – nadigrala so ekipo Nova KBM Branik II in ekipo iz Slovenj Gradca – in si tako priborila tekmovanje v prvi ligi.

Trenerski štab OK Zoja Lenart je letos prvič v 11-letni zgodovini delovanja kluba organiziral priprave oziroma tabor na Hočkem Pohorju.

Mož jeklene volje in življenjskega optimizma

Franc Rojko iz Oseka je bil 10 let predsednik KS Sv. Trojica in med ustanovitelji današnje občine. Gasilstvu je zvest do kraja kljub krivicam, ki so se mu zgodile.

Kljub osmim križem je Franc Rojko ali tudi Franček, kot ga kličejo prijatelji in znanci, na srečanju ob visokem življenjskem jubileju deloval zelo vedro in mladostno. Pred časom ga je sicer pošteno zdelala bolezen, a je imel trdno in močno voljo, da jo premaga in to se je tudi zgodilo. Na srečanje so poleg njegove družine prišli nekdanji sodelavci iz mariborskega podjetja Špedtrans z Jožetom Koblerjem, domači gasilci Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Osek, ki ga je Franc dalj časa zgledno vodil kot predsednik, predstavniki PGD Gočova in Pobrežje, pa cerkveni pevski zbor župnije Sv. Trojica, trojiški župnik pater Bernard Goličnik, ravnatelj trojiške devetletke Darko Škerget, predsednik Vinogradniškega društva Marjan Klobasa in mnogi drugi. Franček je bil poklicni sofer in je prevozil na tisoče kilometrov v tovornjaku Špedtransa, videl je mnoge dežele in ljudi. S tovornjakom Magirus – Deutz je prevozil na tisoče kilometrov po Balkanu, Pakistanu, Iranu, Iraku, Siriji, Jordaniji in Turčiji.

Razdajal se je v dobro PGD Osek, ki ga je polnih 25 let vodil kot predsednik. Med njegovim predsednikovanjem so oseški gasilci dogradili gasilski dom, zamenjali tri kombije in dve gasilski cisterni. Franček je za nakup gasilskega kombija zastavil celo

osebno premoženje, hipoteka ni bila majhna. Zato ga danes boli srce, ko po tolikih letih predanega dela v gasilstvu nanj še vedno letijo očitki o napakah in nepravilnostih, ki jih nikoli ni bilo. "Krivica me boli, a se je že izkazalo, da so bile to grde klevete in blatenje mojega dobrega imena, kar so si privoščili posamezniki. Rad jim oprostim, saj naši domačini dobro poznajo moje vodenje PGD Osek. Sem vinogradnik, sofer, po duši pa sem bil in bom vedno ostal gasilec. To poslanstvo bom obdržal v sebi dokler bom živ. Dela in društvenih obveznosti se nisem izogibal. Vesel sem, da sem imel pri tem dobre sodelavce", je med drugim povedal Franček ob osemdesetletnici bogatega življenja.

TABORSKA NOČ

Žan Serčič & Šakali

DJ afterparty
MAYNÄMIC

1. december 2023 ob 20:00, Dvorana Tabor

Ko preizkusiš, preprosto veš

Samo ena je najboljša TV-izkušnja po mnenju uporabnikov in samo en je NEO. In ta je nov, še boljši.

Zagotovite si tudi super hiter internet in pri paketih NEO izkoristite enotno mesečno naročnino 28 €.

- Najboljša TV-izkušnja po mnenju uporabnikov
- Priklop takoj
- Že za 28 € na mesec
- Garancija zadovoljstva in vračilo denarja

Vabljeni k nam v novi nakupovalni park Lenart
Industrijska ulica 47 | 2230 Lenart

☎ 051 314 347 Milan
☎ 031 309 206 Simon

TelekomSlovenije

POOBlašČENI PRODAJALEC

**SLUŠNI
APARATI
LENART**

MERITEV SLUHA

SVETOVANJE

ZAŠČITA SLUHA

BREZPLAČEN PREIZKUS APARATOV

VSE VRSTE APARATOV

☎ 02 720 64 49
Maistrova 18 / 2230 Lenart

Pogodbeni dobavitelj medicinsko-tehničnih pripomočkov

Optika s tradicijo, znanjem in kvaliteto!

PREHRANSKO DOPOLNILO

Naredite nekaj za svoje zdravje.

Poskrbite za svoje srce.

Poskrbite za svoj vid in možgane.

PREBUDITE ŠPORTNIKA V SEBI

“ Eikozapentaenojska kislina (EPK) in dokozaheksaenojska kislina (DHK) imata vlogo pri delovanju srca. Ta koristni učinek dosežemo z dnevnim vnosom 250 mg EPK in DHK. Dokozaheksaenojska kislina (DHK) ima vlogo pri delovanju možganov in ohranjanju vida. Ta koristna učinka dosežemo z dnevnim vnosom 250 mg DHK. Preizkusite Marifit Omegavit. ”

Lekarne Maribor, Minarikova ulica 6, 2000 Maribor | www.mb-lekarne.si

www.mb-lekarne.si

LEKARNE MARIBOR

Marifit OMEGAVIT je prehransko dopolnilo. Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo prehrano. Pomembna sta raznovrstna in uravnotežena prehrana ter zdrav način življenja.

TBP[®]
therm
www.tbp-therm.comza več informacij
skenirajte QR kodo
ali nam pišite na
prodaja@tbp-therm.comOdlično darilo
ZA CELOTNO DRUŽINOČAS ZA
BOŽIČNE
POPUSTE

Zgodba o kreativnosti se piše že od leta 2002, ko je Zmagoslav Šalamun ustanovil svoje podjetje in deloval na več področjih: od novinarstva, grafičnega oblikovanja, tiskanja pa vse do dela v državnem zboru. Pred slabimi desetimi leti se je podjetje pridružila Nina Zorman in skupaj sta ustanovila Kreativno PiKO, ki iz leta v leto pridno raste in širi nabor svojih naročnikov na področju odnosov z javnostmi, spletnih strani, digitalnega marketinga, grafičnega oblikovanja in tiskanja. Po nekaj letih selitev sta se odločila, da kupita poslovni prostor, kjer je v Lenartu delovala papirnica Birocenter, in vanj vnesla svež veter, ki je pritegnil marsikateri pogled. K sodelovanju sta povabila talentiranega arhitekta Matjaža Rožca, ki ima, tako kot onadva, izjemen posluh za podporo mladih, lokalnih in delavnih ustvarjalcev. Tako so k obnovi povabili lokalne obrtnike, ki so prostorom vdahnili svežino, sodobnost in inovativnost. Pri rušitvenih in gradbenih delih jim je pomagalo podjetje Gradnje Lenart, za elektroinštalacije in nastavitve pametnih inštalacij pa je poskrbel Amper mont, d. o. o. Gre za enega

Lenart dobil nov kreativni epicenter

Novo zgodbo v centru Lenarta je začelo pisati podjetje Kreativna PiKA, d. o. o. Kot že samo ime pove, se v teh prostorih kar iskri od kreativnosti in inovativnosti, ki jo nadobudna ekipa medijskih komunikologov in inženirjev izraža prek digitalnih zgodb, grafičnih podob in tudi vsem poznanega časopisa Ovtarjeve novice ter najbolj branega spletnega medija Slovenskih goric Ovtar24.si.

Petčlanska ekipa Kreativne PiKE spoštuje umetnost, znanje, inovativnost. Tako bodo del ogromnih zunanjih steklenih površin namenili umetnosti, kjer bodo razstavljali umetniška dela mladih umetnikov. Prva bo svoja dela predstavila Ana Ploj, magistrica konservatorstva - restavradorstva. Novost je tudi prvi LCD-zaslon v centru mesta, prek katerega bodo predvajali zadnje novice iz Ovtar24.si, napovedovali dogodke in objavljali oglasna sporočila. V sklopu evropskega projekta, kjer je Journalismfund iz Belgije izbral Ovtar24.si med kar 127 prijavitelji, bodo začeli s podcasti, s katerimi želijo spodbujati kritično razmišljanje, širiti obzorja, navdihniti in informirati o pomembnosti lokalnih informacij.

V novih prostorih pišejo nove, drzne, za marsikoga nemogoče zgodbe. S svojim delom so dokazali, da so sposobni premikati gore in pritegniti pozornost z dobro zgodbo, ki je polna navdiha in srčnosti. Njihove stranke, ki prihajajo ne le iz lokalnega okolja, temveč tudi iz drugih mest po Sloveniji in Evropi, cenijo njihovo predanost, zavzetost, odzivnost in iskren poslovni odnos. Ko jih obiščete, vas postrežejo, kot da bi bili njihov družinski član: s kakavom s penicami, izjemno kavo Julius Meinl ali modrim čajem. Kakovost in posebnost sta tisto, kar Kreativno PiKO zaznamuje na vsakem koraku.

kreativna PiKA

Kraigherjeva ulica 4a, 2230 Lenart
www.kreativnapika.si • 08 200 44 53

najsodobnejših objektov na tem območju, saj je možno vse upravljati prek mobilnega telefona ali LCD-zaslona, zato v prostorih ne boste opazili stikal.

Posebno pozornost so namenili zaposlenim, saj jim ponujajo prijazno, udobno in sodobno delovno

okolje. Za vrhunske dvizne mize iz hrastovega lesa sta poskrbela Tilen Štefanec in Nejc Švarc iz DOKK. Vse pohištvo je izdelano po naročilu pri lokalnem mizarju, marmorno mizo pa so izdelali v podjetju Marnit iz Hoč. Skrbno so pristopili k izbiri ogrevanja, hlajenja in prezračevanja, saj se zavedajo pomembnosti

ustvarjanja optimalnega delovnega okolja. S Panasonicovo najnovejšo tehnologijo nanoeX ohranjajo svežino in čistočo zraka. Poslovni prostori so, vključno s sanitarijami, v celoti prilagojeni osebam z gibalno oviranostjo, kar je, na žalost, težko najti v teh krajih.

PAPIR

Odpadni papir in karton ter odpadna embalaža iz papirja in kartona.

Pomembno je, da papir in papirna embalaža nista onesnažena, mokra ter da v embalaži ni ostankov njene vsebine!

DA

časopisi, revije, katalogi, prospekti.../odpadna embalaža iz papirja in kartona ali lepenke / kartonske škatle / karton / pisarniški in pisemski papir / knjige, zvezki / ovojni papir / papirne vrečke

NE

tetrapak in večslojna sestavljena embalaža (za npr. za mleko, sokove) (→ mešana embalaža) / s hrano in živili umazana ali mokra papirna in kartonska embalaža (→ mešani komunalni odpadki) / poveščen in plastificiran papir, tapete, celofan (→ mešani komunalni odpadki) / škatlice cigaret (→ mešana embalaža) / papirnate brisače, prtički, robčki... (→ biološko razgradljivi odpadki ali mešani komunalni odpadki) / vreče za cement, krmila... (→ mešani komunalni odpadki)

Saubermacher
Slovenija

Sodeluj v nagradni igri

Osvoji 40 €!

Vsak teden do konca 2023 bomo v AMZS Lenart izžrebali srečneža in mu podarili AMZS darilno kartico s 40 €.

Kako do nagrade?

1

Obišči AMZS Lenart

2

Opravi nakup blaga ali storitev

3

Izpolni nagradni kupon

amzs.si/osvoji40eur

AMZS

Melisa (*Melisa officinalis*)

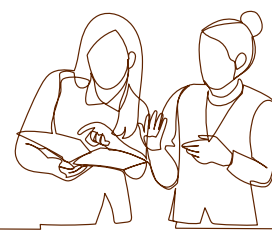
Marija Čuček, besedilo

Če vas je strah demence ali Alzheimerjeve bolezni, vas bo razveselilo spoznanje, da lahko melisa učinkovito pomaga pri obeh boleznih, navaja Sanja Lončar. Paracelsus v svojih zapisih navaja, da je melisa eliksir življenja, ki pomlajuje, krepi možgane in osvežuje opešano naravo. Sv. Hildegarda ji pripisuje moč 15 zdravnih rastlin. Tudi sodobni znanstveniki so prišli do spoznanj, da 60 kapljic melisine tinkture na dan po 4-mesečnem jemanju izboljšuje kognitivne sposobnosti in zmanjšuje čustvene motnje. V raziskavah so uporabili tudi aromaterapijo z melisnim eteričnim oljem, v koncentraciji 1 kapljice eteričnega olja v 10 kapljicah nosilnega olja, naneseno na obraz (ne okrog oči) in roke 2-krat dnevno 4 tedne. Čustvene težave, povezane z demenco, so se zmanjšale za 30 %. Pri eteričnem olju lahko uporabimo tudi nižjo koncentracijo, pa bo učinek prav tako pozitiven, prihranili pa bomo pri denarju, kajti eterično olje melise je zelo drago (3000 EUR za kg). Iz tega razloga je veliko ponaredkov. Če ga želite uporabiti za zdravljenje, je res pomembno, da uporabite pristnega. Seveda pa si tudi doma iz melise, nabrane na domačem vrtu, lahko naredite pripravke in uživajte v blagodejnosti njenih učinkov. **Hidrolat** pripravimo s parno destilacijo nadzemnega dela sveže nabrane melise, najbolje pred cvetenjem, v sončnem dnevu, ki je po koledarju primeren za cvet. V hidrolatu se ohranijo melisine občutljive sestavine in ga uporabimo, ko na vrtu nimamo več sveže melise. Uporabite ga za odišavljanje prostora

v difuzorju, popršite po postelji pred spanjem, lahko ga tudi pijete. V 2 dl vode daste 1 jušno žlico hidrolata. **Odišavljena voda:** v poletnem času namakamo nekaj ur v vodi vejice melise – tako dobimo osvežilno pijačo, ki je blagega okusa, vendar učinkovita pri blaženju stresa in izboljševanju mentalnih sposobnosti. **Alkoholni izvleček:** pripravimo ga iz 40–45-odstotnega alkohola v razmerju 1 : 1 iz sveže nabranih melisnih listov, ki jih na drobno narežemo. Uporabimo keramični nož in meliso sproti dodajamo v alkohol, da nam ne počrni. Pustimo 3–4 tedne v kuhinji in dnevno pretresamo. Precejeno tinkturo hranimo v temnih stekleničkah. V lekarnah in drugih specializiranih trgovinah pa lahko kupite tudi brezalkoholne kapljice koncentriranega izvlečka melise. Vsi ti izvlečki bodo dobrodošli tudi, če nimate demence, saj z njimi lahko blažimo simptome stresa, anksioznosti in izboljšujemo kognitivne sposobnosti. Pa na zdravje tudi s skodelico melisinega čaja. Prispevek je povzet po knjigi Sanje Lončar »Kako ohraniti možgane.« Več o melisi in njeni uporabi pa sem že pisala v Ovtarjevih novicah.

Novice izobraževalnega centra

Alenka Špes in Damjana Vizjak, besedilo
Alenka Špes, fotografija

Univerza za tretje življenjsko obdobje Lenart
Na Univerzi za tretje življenjsko obdobje Lenart smo že krepko zakorakali v novo šolsko leto. Z veseljem ugotavljamo, da so tečaji ročnih del, tujih jezikov in računalništva zelo dobro obiskani.

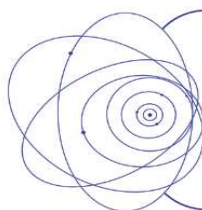
TEČAJ ŠPANŠČINE ¿Habla español?

V januarju 2024 začnemo tudi s tečajem ŠPANŠČINE, kjer imamo še nekaj prostih mest. Ali ste vedeli, da je španščina drugi najbolj razširjen jezik na svetu? Je speven jezik, ki gre hitro v uho, zato osnovna komunikacija v španščini hitro steče. Več kot znaš špansko, bolj te pritegne, da nadaljuješ in

spoznavš to neverjetno zanimivo kulturo, ki se razvija na treh različnih kontinentih.

Vabljeni, da se nam pridružite!

IZOBRAŽEVALNI CENTER SLOVENSKE GORICE

☎ 02 720 78 88 ali 051 368 118

✉ izobrazevalnicenter.slogor@gmail.com

Navodila in pravila

Za točnost podatkov odgovarjajo njihovi avtorji oziroma naročniki. Nenaročenih prispevkov in fotografij ne vračamo, ne honoriramo in ne odgovarjamo za avtorsko delo posredovanih vsebin in fotografij. Pridržujemo si pravico do krajsanja prispevkov, spremembe naslovov in neobjave prejetih prispevkov. Izbor prejetih fotografij opravi uredništvo. Stališča, izražena v kolumnah in drugih prispevkih zunanjih avtorjev, ne izražajo nujno stališča uredništva. Imetnik materialnih avtorskih pravic avtorskih del v Ovtarjevih novicah je Razvojna agencija Slovenske gorice ali avtorji, ki imajo z izdajateljem sklenjene avtorske pogodbe, zato teh del ni dovoljeno reproducirati, distribuirati ali drugače uporabljati v tržne namene brez ustreznega pisnega dovoljenja oziroma pogodbe. Prispevkov z elementi sovražnega govora, nestrpnosti, političnega obračunavanja in nepodpisanih člankov ne objavljamo. Varovanje osebnih podatkov: Vse osebne podatke, s katerimi razpolagamo v uredništvu, skrbno varujemo v skladu z zakonodajo in uporabljamo le za namene, za katere so bili podani.

Cenik oglasnega prostora

1/16 strani	124 x 40 mm	80,00 €
1/8 strani	124 x 84 mm	100,00 €
1/4 strani	124 x 173 mm	180,00 €
1/2 strani	253 x 173 mm	280,00 €
cela stran	253 x 350 mm	480,00 €
Spomin, zahvala mala	124 x 84 mm	70,00 €
Spomin, zahvala velika	124 x 113 mm	100,00 €

K navedenim cenam se prišteva DDV.

Naslednja številka (11/2023) bo izšla v četrtek, 21. 12. 2023. Rok za rezervacijo oglasnega prostora in oddajo člankov je 7. 12. 2023.

KRVODAJALSKA AKCIJA

Sreda, 6. december, 7.30 - 10.00
OO RK Lokavec | Posestvo Mihelič
Petek, 15. december, 7.30 - 11.00
OO RK Lenart | OŠ Lenart

Zahvale & spomini

SPOMIN & ZAHVALA

mala 124 x 84 mm
70€
velika 124 x 113 mm
100€

Želim oddati
zahvalo/spomin

K navedenima cenama se prišteva DDV.

NAJBOLJ BRAN ČASOPIS Slovenskih goric

Naroci časopis

Izpolnite in pošljite naročilnico ali skenirajte QR kodo ali pa potrebne podatke pošljite na e-naslov Ovtarjevih novic: urednik@ovtar24.si.

NAROČILNICA

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Poštna številka in pošta: _____

Podpis: _____

Naročam časopis Ovtarjeve novice (11 številka) za **18,70 € z DDV**.

Naročilnico pošljite oz. dostavite na naslov: RASG d.o.o., Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart v Slovenskih goricah. Naročnino boste poravnali na osnovi prejetega računa.

OVTARJEVE NOVICE (ISSN C506-614X) – časopis osrednjih Slovenskih goric izhaja od 23. decembra 2009 v Lenartu. Izdaja ga Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o. Direktorica: dr. Milojka Domajnko. Časopis je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 1501.

Odgovorni urednik: Zmagoslav Šalamun. **E-naslov:** urednik@ovtar24.si. **Telefon:** 070 670 740 · **Uredniški odbor:** Zmagoslav Šalamun, Damjan Veršič, Jasna Senekovič, Petra Golob, mag. Vito Kraner, Mojca Guzej in dr. Milojka Domajnko · **Novinarji:** Zmagoslav Šalamun, Damjan Veršič, Tomaž Kšela, Mojca Simonič, Nina Zorman · **Zunanji sodelavci:** Marija Čuček, zaposleni na RASG, dr. Marjan Toš in Barbara Ribič · **Naslov uredništva:** Ovtarjeve novice, Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart v Slov. goricah. **Kontakt za marketing:** oglas@kreativnapika.si ali 031 540 261 · **Kontakt za spomine in zahvale:** spomin@kreativnapika.si ali 051 677 366 · **Lektoriranje:** Jasmina Vajda Vrhunec, s. p. · **Zasnova, grafična podoba, oblikovanje in grafična priprava za tisk:** Kreativna Pika, d. o. o., Kraigherjeva ulica 4a, Lenart v Slov. goricah **Tisk:** Evrografis, d. o. o., Puhova ulica 18, 2000 Maribor · **Naklada:** 6.336 izvodov · Ovtarjeve novice lahko prelistate tudi na spletni strani: www.rasg.si.

LAS OVTAR
SLOVENSКИH GORIC

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Kolesarske rajže po Slovenskih goricah

Damjana Vizjak, besedilo in fotografije

V sklopu projekta Trajnostna e-mobilnost je v mesecu oktobru Društvo za razvoj podeželja Ovtar Slovenskih goric organiziralo delavnico z naslovom Varna vožnja kolesarjev z najemom spretnostnega poligona za kolesarje. Na prvem, teoretičnem delu so bile predstavljene osnovne informacije o zakonodaji in površinah, ki jih lahko uporabljajo kolesarji in drugi uporabniki mikromobilnosti, ter najpogostejših kršitvah in vzrokih nesreč kolesarjev. Govorili smo o sobivanju z drugimi udeleženci v prometu (pešci, avtomobilisti, motoristi), o tem, kako ravnati samozaščitno, ter o prednostih in posebnostih električnih koles. Sledil je praktični del, na katerem so občani lahko preizkusili svoje spretnosti na spretnostnem poligonu za kolesarje

in se popeljali z električnim kolesom. Cilj delavnice je bil spodbuditi ljudi h kolesarjenju, ozaveščati o varnosti v cestnem prometu in kolesarski opremi, hkrati pa tudi spodbujati h krajšim rekreativnim aktivnostim.

Ker je treba kolesarjenje spodbujati že pri mladih, smo na Osnovni šoli Sveta Trojica v sodelovanju z Mariborsko kolesarsko mrežo izvedli delavnico Promocijska kampanja za spodbujanje kolesarjenja za 9. razrede osnovne šole. S pomočjo kratkih filmčkov in digitalnih spletnih orodij so bili na zanimiv način prikazani načela varne vožnje s kolesom, osnovni deli kolesa ter načini in pomen rednega servisiranja koles. Namen delavnice je bil povečanje števila učencev, ki kolesarijo v šolo, in vzpostavitev

kulture kolesarjenja pri mladih.

Da bi čim več ljudi spodbudili h kolesarjenju, smo organizirali tri vodene kolesarske izlete, imenovane Kolesarske rajže po Slovenskih goricah, z željo, da občani spoznajo raznolike kolesarske poti po Slovenskih goricah in se kasneje lažje sami podajo na pot. Kolesarski izleti so odlična priložnost tudi za druženje in izmenjavo izkušenj s kolesarji. Na vseh treh rajžah nas je spremljala lokalna radijska postaja, ki je poskrbela za napovednik in promocijo dogodkov ter okrepilo ob postankih.

Do konca leta 2023 bo v sklopu projekta Trajnostna e-mobilnost na območju LAS Ovtar Slovenskih goric nabavljenih 10 električnih koles in 24 polnilnic električnih koles. Z boljšo kolesarsko infrastrukturo in dodatnimi spodbudami za kolesarjenje želimo pritegniti občane k zdravemu načinu življenja in trajnostni mobilnosti, saj z vožnjo s kolesom zmanjšujemo stroške prevoza, skrbimo za zdravje in smo okolju prijazni. Upamo, da se bodo rezultati projekta odražali tudi pri nadaljnjem razvoju in dvigu prepoznavnosti Slovenskih goric, saj bo regija s celostno kolesarsko ponudbo atraktivnejša za kolesarske

turiste, ki jim bo z električnimi kolesi omogočen dostop do vinotočev, turističnih kmetij, kulturne in naravne dediščine. Pričakujemo večji obisk domačih in tujih turistov, predvsem ljubiteljev kolesarjenja, saj

je območje s tem naredilo pomemben korak k statusu turistične destinacije.

Projekt je sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

Obisk predstavnikov partnerstva Kilkenny iz Irske

Damjana Vizjak, Alenka Špes, besedilo in fotografija

Projekt sodelovanja Manj je več obravnava različne vidike skrbi za okolje, vključno z varovanjem okolja, zmanjševanjem in ponovno uporabo plastičnih odpadkov, prilagajanjem kmetijstva podnebnim spremembam ter zagotavljanjem trajnostne proizvodnje, predelave in rabe hrane. Osredotočamo se tudi na prehransko varnost, trajnostno predelavo hrane in zmanjšanje količine zavržene hrane.

V oktobru smo predstavniki slovenskih LAS gostili partnerje iz Irske. Na območju LAS Ovtar Slovenskih goric smo goste popeljali na ogled dobre prakse v podjetje Žipo živinoreja poljedelstvo Lenart, d. o. o. (projektne partner), kjer so nam predstavili delovanje svojega obsežnega kmetijskega podjetja, ki izvaja tudi raziskovalno in razvojno dejavnost s področja kmetijstva in

biomase. Irske partnerje so prevzeli moderna tehnologija, impresivni obseg dela in brezhibna urejenost podjetja.

Nato smo se odpravili še do razglednega stolpa v Zavrhu, na katerega smo se vsi pogumno podali in uživali v razgledu na slikovite Slovenske gorice. Naše goste smo razvajali tudi z okusno slovenskogoriško gibanico in drugimi lokalnimi dobrotami, da bi jim pričarali še dodatno nepozabno izkušnjo.

Naši medsebojni pogovori so bili zelo poučni, oboji smo dobili veliko idej, ki jih z veseljem vključimo v naše domače okolje. Z veseljem pričakujemo nadaljnje izmenjave pozitivnih praks in ekskurzijo slovenskih partnerjev na Irsko v prihodnjem letu.

Povabilo na božično-novoletni sejem in na prireditve veselega decembra v Lenartu

Praznični december – čas lepih želja, druženja, nakupov in obdarovanj – tudi letos ustvarja ponudbo božično-novoletnega sejma na ploščadi Trga osvoboditve v Lenartu v Slovenskih goricah.

Obiskovalci, pridite in spoznajte praznično lokalno

ponudbo kulinarčnih dobrot, izdelkov domače in umetnostne obrti, ročnih del, vezenin, pletenin, novoletnih voščilnic, dekoracije itd. v srečanjih in druženju med okusi kulinarčnih dobrot in ponudbe pijač. Občina Lenart je za čas sejma pripravila bogat program prireditev in srečanj z decembrskimi dobrimi možmi.

Božično-novoletni sejem v Lenartu

- **petek, 1. decembra**, od 16.00 do 21.00,
- **soboto, 2. decembra**, od 16.00 do 21.00,
- **petek, 8. decembra**, od 16.00 do 21.00,
- **soboto, 9. decembra**, od 16.00 do 21.00,
- **petek, 15. decembra**, od 16.00 do 21.00,
- **soboto, 16. decembra**, od 16.00 do 21.00.

Predstavitev rezultatov pilotnega projekta Optimizacija rabe živinskih gnojil

Daniel Skaza, KGZS – Zavod Ptuj, in Milena Grabušnik, RASG, besedilo
Daniel Skaza, fotografija

Kmetijstvo je dejavnost, ki je izrednega pomena v smislu zagotavljanja prehranske varnosti prebivalstva vsake države. Kljub nespornim koristim, ki jih kmetijstvo za neko družbo prinaša, pa prihaja tudi do konfliktov med kmeti in ostalimi prebivalci podeželja. Še posebej je tu na udaru živinoreja, ki z emisijami v okolje nemalokrat povzroča spore na podeželju.

Razvoz tekočih živinskih gnojil (gnojevke in gnojnice) je področje kmetijstva, ki je regulirano s tako imenovano nitratno direktivo, ki prepoveduje gnojenje trajnega travinja z gnojevko od 15. novembra do 1. marca. Prepoved velja za celotno območje Slovenije, razen Primorske. Slovenija je glede klimatskih razmer zelo raznolika država. Za severovzhodno Slovenijo je značilen zgodnejši razvoj vegetacije v primerjavi z zahodno Slovenijo (to kažejo uradna spremljanja fenoloških faz).

Kaj pridobimo z zgodnejšim gnojenjem? Razvoz gnojevke takoj ob začetku vegetacije prispeva k boljšemu izkoristku hranilnih snovi

iz živinskih gnojil. Travnna ruša najbolje izkoristi hranila prav spomladi, dobro prehranjena ruša se tudi lažje ubrani suše. Prav tako se zmanjšajo potrebe po skladiščnih kapacitetah za gnojevko. S pravilno rabo živinskih gnojil zmanjšamo stroške nabave mineralnih gnojil na kmetijah. Ob tem vnašamo v prst organsko snov, ki zagotavlja rodovitnost tal in preprečuje erozijo. Posledično se zmanjšajo negativne posledice podnebnih sprememb, ki se odražajo v daljših sušnih obdobjih in povečanju števila vročih dni vsako leto.

Zaradi vseh koristi uporabe živinskih gnojil v kmetijstvu smo želeli v našem poskusu **določiti optimalni čas gnojenja z gnojevko**, ki ne povzroča onesnaženja podtalnice z nitrati in hkrati zagotavlja čim manj ostalih nezaželenih posledic za prebivalstvo. Z optimalno rabo živinskih gnojil lahko v tla vnesemo več organske snovi, kar prispeva k trajnostni rabi kmetijskih zemljišč.

Poskus, v katerem smo preverjali, ali obstaja nevarnost izpiranja

nitratnega dušika v globlje plasti tal, je potekal dve leti (2021 in 2022). V poskus smo vključili šest kmetijskih gospodarstev na območju Podravja. Izbrali smo kmetijska gospodarstva z različnim tipom tal in različno nadmorsko višino. Vzorce tal smo jemali na delih parcel z različnim režimom gnojenja z gnojevko: 40 m³ na ha, 20 m³ na ha in površino brez gnojenja z gnojevko. Gnojevka je bila na površine aplicirana kmalu po 1. februarju in nadalje vsakih 10–14 dni. Gnojenje z živinskimi gnojili za namene poskusa izven dovoljenega časa je bilo najavljeno in posebej odobreno s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Gnojevka je bila na površinah aplicirana zgolj v primeru, da tla niso bila pomrznjena ali pokrita s snegom. Namen poskusa je bil preveriti, v kolikšni meri prihaja do **izpiranja nitratov v spodnje plasti tal** pri gnojenju površin z različno količino gnojevke v različnem času razvoja na površine, pokrite z zelenim pokrovom, v našem primeru s travno rušo. Rezultati analize vzorcev tal so pokazali, da izpiranja nitratnega

Odvzem vzorca tal

dušika na površinah z normalnim odmerkom aplicirane gnojevke v nižje plasti tal ni bilo. Na površinah, kjer smo aplicirali zelo visoko količino gnojevke (40 m³ na ha), smo izpiranje nitratov v globlje plasti tal v poskusu zaznali v zelo malem številu vzorcev. V prvem letu poskusa smo nitrate v nižjih plasteh tal zaznali pri manj kot 1,2 % vzorcev (3 vzorci od 256 analiziranih vzorcev) in v drugem letu poskusa pri manj kot 1 % vzorcev (2 vzorca od 213 vzorcev v globini 60–90 cm). Poskus je pokazal, da na površinah z zelenim pokrovom nevarnosti izpiranja nitratov v nižje plasti tal pri gnojenju z običajnimi odmerki gnojevke ni. Po drugi strani pa smo v poskusu dokazali, da lahko v primeru normalne razporeditve padavin v zgodnji pomladi z zgodnejšim razvozom gnojevke dosežemo na travinju bistveno večje pridelke pri prvem odkosu.

Uredba o varstvu voda pred

onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov loči dve območji z različnimi termini omejevanja uporabe živinskih gnojil na kmetijskih površinah. V našem poskusu so bile prikazane prednosti zgodnejšega razvoja gnojevke, zato bi bilo treba razmisliti o spremembah Uredbe, saj bi s tem kmetje na območju vzhodne Slovenije precej pridobili brez škodljivih posledic za okolje. Z optimizacijo rabe živinskih gnojil ne bi pridobili le kmetje, ampak celotna Slovenija, in sicer prek trajnostne rabe kmetijskih zemljišč, izboljšane odpornosti kmetijske pridelave na podnebne spremembe, nižjega ogljičnega odtisa v Sloveniji pridelane hrane in zmanjšanja smradnih emisij na podeželju.

Rezultate projekta sta projektna partnerja zainteresiranim predstavljala 4. in 5. novembra tudi v Lenartu.

OVTAR VAS VABI

Napovednik dogodkov

Petek, 1. december

- ob 9. uri | **Pohod Lahkih nog naokrog** | zbor pred stavbo Izobraževalnega centra Slovenske gorice, Nikova 9 v Lenartu
- ob 16. uri | **Otvoritev Božičkovega nabiralnika in pisanje pisem** | Center Slovenskih goric, Lenart
- ob 17. uri | **Potujoči cirkus Nerodne Avguštine, prihod Božička** | Trg osvoboditve, Lenart | Gledališče Bičikleta
- ob 18. uri | **Ansambel Klapovūhi** | Trg osvoboditve, Lenart | Občina Lenart
- ob 19. uri | **Skupaj v praznični december** | Športna dvorana Benedikt | Mažoretini in twirling klub Benedikt skupaj z Mažoretno in twirling skupino občine Pesnica

Sobota, 2. december

- med 10. in 18. uro | **Praznični sejem v Zavrhu** | ploščad pred Štupičevo vilo | Turistično društvo Rudolf Maister - Vojanov Zavrh
- ob 16. uri | **Prižig prazničnih lučk** | Čolnikov trg pred lekarno v Benediktu | Občina Benedikt
- ob 17. uri | **Kje je miklavževa zlata palica? Poiščimo jo skupaj! in prihod Miklavža** | Trg osvoboditve, Lenart
- ob 18. uri | **Ansambel Sladki greh** | Trg osvoboditve, Lenart | Občina Lenart

Nedelja, 3. december

- ob 17. uri | **Moč glasbe nas združuje – veseli december** | Športna dvorana Benedikt | Klub ljubiteljev glasbe »Moč glasbe nas združuje«

Ponedeljek, 4. december

- ob 17. uri | **Nastop mladih glasbenikov** | župnijska pevka soba | Majda Leva, samozaposlena v kulturi

Sreda, 6. december

- ob 16. uri | **Pravljina ura – praznična pošta** | Knjižnica Lenart

Četrtek, 7. december

- ob 18. uri | **Praznično veselje** | Dom kulture Lenart | Konservatorij za glasbo in balet Maribor, podružnična šola Lenart

Petek, 8. december

- ob 17. uri | **Božično-novoletni koncert Društva upokojencev Benedikt** | Dom kulture Benedikt | Društvo upokojencev Benedikt
- ob 17. uri | **Čarovnik Grega in prihod Božička** | Trg osvoboditve, Lenart
- ob 18. uri | **Muziklub in glasbena skupina Štrom** | Trg osvoboditve, Lenart | Občina Lenart

Sobota, 9. december

- ob 17. uri | **Praznična pomoč in prihod Božička** | Lutkovna skupina Pika-poka | Trg osvoboditve, Lenart
- ob 18. uri | **Karneval band** | Trg osvoboditve, Lenart | Občina Lenart
- ob 18. uri | **26. tradicionalna prireditev »Družina poje«** | Kulturni dom Jurovski Dol | KD IC Jurovski Dol

Nedelja, 10. december

- ob 17. uri | **Zlodjova parada** | center Benedikta | Glasbeno-turistično društvo Klapovūh
- ob 17. uri | **Božično rajanje** | Dom kulture Lenart | Twirling, plesni in mažoretini klub Lenart
- ob 18. uri | **Čarobne melodije Tima Ribiča, Špele in Leona Pokeržnika** | cerkev sv. Lenarta | Muršec d.o.o.

Sreda, 13. december

- ob 16. uri | **Ali tudi Božička kdaj zob boli?** | Knjižnica Lenart
- ob 18. uri | **Baletni večer učencev baletne šole Lenart** | Dom kulture Lenart | Konservatorij za glasbo in balet Maribor, podružnična šola Lenart

Četrtek, 14. december

- ob 19. uri | **Predstavitev knjige Medijska podoba Slov. goric** | Kavarna K'fe Lenart | Kreativna Pika, d. o. o.

Petek, 15. december

- ob 17. uri | **Cirkus za Božička in prihod Božička** | Trg osvoboditve, Lenart | Društvo kulturnih dejavnosti vrtca Ptuj
- ob 18. uri | **Glasbena skupina Matadorji** | Trg osvoboditve, Lenart | Občina Lenart

Sobota, 16. december

- ob 20. uri | **Božični izvir mladosti 2023** | Gostilna Lekežič | DJ MASHUP glasbene storitve
- ob 17. uri | **Praznična zabava z bratoma Malek in prihod Božička** | Trg osvoboditve, Lenart | Športno-cirkuško društvo Eleja
- ob 18. uri | **Glasbena skupina pika na i** | Trg osvoboditve, Lenart | Občina Lenart
- ob 18. uri | **Čas okrog Božiča** | Kulturni dom Selce | KTD Selce

Nedelja, 17. december

- ob 17.00 | **Božični koncert Slovenskogoriškega pihalnega orkestra MOL Lenart** | Športna dvorana Lenart | Slovenskogoriški pihalni orkester MOL Lenart
- ob 17. uri | **Živalski ringaraja, predstava za otroke nad 5 let** | Dom kulture Lenart | KD Delavec Lenart

Ponedeljek, 18. december

- ob 17.00 | **Predavanje Sistem ohranjanja narave v Sloveniji – ali nam uspeva?** (Martin Vernik, Zavod RS za varstvo narave) | Večgeneracijski center Benedikt | Mladi raziskovalci narave Slov. gorice – Benedikt

Torek, 19. december

- ob 17.30 | **V pričakovanju ...** | Kulturni dom Voličina | OŠ Voličina
- ob 18.00 | **Božični koncert OŠ Lenart** | Dom kulture Lenart | OŠ Lenart

Petek, 22. decembra

- od 18. do 21. ure | **Veseli december v Jurovskem Dolu** | trg v Jurovskem Dolu

Nedelja, 24. december

- ob 17. uri | **Božični koncert »Pozdrav novorojenemu z Magdalenkami«** | Cerkev Sveti Benedikt | KUD Musica Benedikt
- ob 23.15 | **Pozdrav novorojenemu z zborom Sveti Benedikt** | Cerkev Sveti Trije Kralji v Slovenskih goricah | KUD Musica Benedikt

Torek, 26. december

- ob 15.00 | **Tradicionalni božični koncert** | Cerkev sv. Jurija | Jurovski oktet